

LEVEL UP!

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 20 ωρών

**Το Δίκτυο
Ακτιβιστών**

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Ευχαριστίες

Συγγραφική ομάδα

Marija Pantelic, Tilen Lah

Με τη συνεισφορά των:

Josh Cope, Marialena Yannoulitou, Verena Mitschke, Viola Bianchetti

Σχεδιασμός γραφικών

Wout Neiryndck

Εικονογράφηση

Eva Lynen

**ACTIVIST
NETWORK**

**Co-funded by
the European Union**

Η δράση συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος επιχορηγήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στον τομέα της επικοινωνίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν συμμετείχε στην προετοιμασία της και δεν ευθύνεται ή δεσμεύεται σε καμία περίπτωση από τις πληροφορίες ή τις απόψεις που εκφράζονται στο πλαίσιο αυτής της δράσης. Σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο, οι συντάκτες, οι συνεντευξιζόμενοι, οι εκδότες ή οι φορείς αναμετάδοσης του προγράμματος είναι οι αποκλειστικά υπεύθυνοι. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν μπορεί επίσης να θεωρηθεί υπαίτιο για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή της δράσης.

περιεχόμενα

2	Ευχαριστίες	
4	Γενικές πληροφορίες	
4	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα και ροή προγράμματος	
5	Πώς θα προετοιμαστείτε για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα	
7	Υλικά	
8	1η συνεδρία	Είστε ακτιβιστής/ακτιβίστρια: Εισαγωγή στον ακτιβισμό
14	2η συνεδρία	Ανακαλύπτοντας το πάθος σας, επιδιώκοντας τον σκοπό σας
19	3η συνεδρία	Η κοινότητα και η κατανόηση του τοπίου
24	4η συνεδρία	Η υγεία του ακτιβισμού: Φροντίζοντας τον εαυτό σας και τους άλλους
31	5η συνεδρία	Μάθετε πώς να σχεδιάσετε την εκστρατεία σας
35	6η συνεδρία	Ανάληψη δράσης, Μέρος 1: Δημιουργία εκστρατείας
39	7η συνεδρία	Ανάληψη δράσης, Μέρος 2: Δημιουργία δικτύων
43	8η συνεδρία	Ανάληψη δράσης, Μέρος 3: Πώς να κάνετε το μήνυμά σας να ακουστεί και να αποκτήσετε συμμάχους
50	9η συνεδρία	Ανάληψη δράσης, Μέρος 4: Διαχείριση της εκστρατείας
58	10η συνεδρία	Τι ακολουθεί; Προετοιμασία για τα επόμενα βήματα

Γενικές πληροφορίες

Καλώς ήρθατε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Δικτύου Ακτιβιστών! Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα 20 ωρών, το οποίο αποτελείται από 10 συνεδρίες και διεξάγεται διαδικτυακά ή δια ζώσης. Οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες απευθύνονται σε εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες και συντονιστές/συντονίστριες που θέλουν να εφαρμόσουν αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στον οργανισμό τους ή στη δική τους οργάνωση νέων. Οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες προορίζονται ως ένας αναλυτικός οδηγός βήμα-βήμα για το πώς θα διευκολύνετε τη μαθησιακή πρόοδο των ατόμων που συμμετέχουν.

Σκοπός

Παροχή των απαραίτητων εργαλείων, γνώσεων και κατανόησης στα άτομα που συμμετέχουν για πιο ενεργή ενασχόληση με τα κοινά και τις δημοκρατικές διαδικασίες.

Στόχοι

- Δημιουργία τοπικού δικτύου νεαρών ακτιβιστών που έχουν κίνητρα και τους παρέχονται τα εργαλεία για να συμμετάσχουν ή/και να οργανώσουν δραστηριότητες σχετικά με τη συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες.
- Αύξηση κατανόησης και συμμετοχής των νεαρών ατόμων αναφορικά με την ενασχόληση με τα κοινά.
- Δημιουργία τοπικού δικτύου νεαρών εθελοντών που τους παρέχονται τα εργαλεία και οι ικανότητες υποστήριξης και εξέλιξης στο πλαίσιο τοπικών μη κυβερνητικών οργανώσεων νέων.
- Ενίσχυση νεαρών εθελοντών/εθελοντριών και ακτιβιστών/ακτιβιστριών προκειμένου να ξεκινήσουν το δικό τους πρόγραμμα, την εκστρατεία ή τη δραστηριότητά τους.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα και ροή προγράμματος

Το παρόν εκπαιδευτικό πρόγραμμα αποτελείται από 10 συνεδρίες που συνδέονται μεταξύ τους και βασίζονται η μία στην άλλη. Εξελίσσονται με τέτοιο τρόπο, ώστε τα άτομα που συμμετέχουν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις που απέκτησαν στην προηγούμενη συνεδρία και να τις διευρύνουν στην επόμενη. Κάθε συνεδρία διαρκεί 2 ώρες και, αν σκοπεύετε να πραγματοποιήσετε περισσότερες συνεδρίες μέσα στην ημέρα, θα πρέπει να προγραμματίσετε ενδιάμεσα διαλείμματα. Η πρώτη και η τελευταία συνεδρία περιλαμβάνουν μια σύντομη αυτοαξιολόγηση για τα άτομα που συμμετέχουν, η οποία θα σας βοηθήσει να παρακολουθήσετε την εξέλιξη των γνώσεων και της αυτοπεποίθησής τους καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτό το αναλυτικό, βήμα-βήμα σκέλος που προηγείται των συνεδριών θα σας χρησιμεύσουν, ώστε να δώσετε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα άτομα που συμμετέχουν κατά την πρώτη συνεδρία. Σας συνιστούμε να κλείνετε την κάθε συνεδρία αναφέροντας πληροφορίες για το περιεχόμενο της επόμενης συνεδρίας, και να ξεκινάτε τη συνεδρία με μια εισαγωγή σχετικά με τη ροή της.

- 1η συνεδρία: Είστε ακτιβιστής/ακτιβίστρια: Εισαγωγή στον ακτιβισμό - Περιγραφή βασικών αρχών
- 2η συνεδρία: Ανακαλύπτοντας το πάθος σας, επιδιώκοντας τον σκοπό σας - Γιατί αξίζει να ασχοληθούμε;
- 3η συνεδρία: Η κοινότητα και η κατανόηση του τοπίου - Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών
- 4η συνεδρία: Η υγεία του ακτιβισμού: Φροντίζοντας τον εαυτό σας και τους άλλους - Να εκτιμάτε αυτό που κάνετε
- 5η συνεδρία: Μάθετε πώς να σχεδιάσετε την εκστρατεία σας - Τα πρώτα βήματα
- 6η συνεδρία: Ανάλυση δράσης, Μέρος 1: Δημιουργία εκστρατείας - Πώς γίνεται
- 7η συνεδρία: Ανάλυση δράσης, Μέρος 2: Δημιουργία δικτύων - Με ποιους γίνεται
- 8η συνεδρία: Ανάλυση δράσης, Μέρος 3: Πώς να κάνετε το μήνυμά σας να ακουστεί και να αποκτήσετε συμμάχους - Ακτιβισμός και διπλωματία
- 9η συνεδρία: Ανάλυση δράσης, Μέρος 4: Διαχείριση εκστρατείας - Συστήματα υποστήριξης ζωής
- 10η συνεδρία: Τι ακολουθεί; Προετοιμασία για τα επόμενα βήματα - Επόμενα βήματα

Πώς θα προετοιμαστείτε για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Ο παρών οδηγός για το Δίκτυο Ακτιβιστών χωρίζεται θεωρητικά σε δύο διακριτά μέρη. Το πρώτο μέρος αποτελείται από διευκρινίσεις σχετικά με τις διάφορες τεχνικές και μεθοδολογικές πτυχές σε σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που βρήκαμε χρήσιμες σύμφωνα με την εμπειρία μας. Το δεύτερο μέρος είναι μια αναλυτική βήμα-βήμα περιγραφή των συνεδριών που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Ομάδα-στόχος

Νεαροί ακτιβιστές και ακτιβίστριες της εκάστοτε περιοχής που ενδιαφέρονται ήδη για τον ακτιβισμό και τον εθελοντισμό και θέλουν να αποκτήσουν περισσότερες δεξιότητες, ικανότητες και εργαλεία και να δικτυωθούν με τους συνομηλικούς τους σε τοπικό επίπεδο.

Μέγεθος ομάδας για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Το ιδανικό μέγεθος ομάδας είναι 20-25 συμμετέχοντες διότι μπορεί να υπάρχει ποικιλία απόψεων και να δίνεται η ευκαιρία συζήτησης με άτομα από διαφορετικό περιβάλλον και με διαφορετικά βιώματα. Οι προτάσεις στο αναλυτικό, βήμα-βήμα σκέλος γίνονται με βάση αυτόν τον αριθμό συμμετεχόντων. Εάν η ομάδα σας είναι μικρότερη, ένα πιθανό πρόβλημα που μπορεί να αντιμετωπίσετε είναι ότι θα ολοκληρώσετε τη συνεδρία νωρίτερα, κάτι που είναι απολύτως αποδεκτό. Εάν έχετε 40-50 άτομα σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, θα πρέπει να προσαρμόσετε τον χρόνο και τον αριθμό των μικρών ομάδων. Επίσης, σε αυτό το σημείο απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να μην υπάρχουν πάρα πολλές παρουσιάσεις ανά μικρή ομάδα, το ανώτερο μία ανά συνεδρία, και το χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να τηρείται αυστηρά. Αντί παρουσίασης μπορείτε να έχετε μόνο μία ερώτηση την οποία θα πρέπει να απαντήσουν ή να παρουσιάσουν όλες οι ομάδες.

Χρονοδιάγραμμα

Στο αναλυτικό, βήμα-βήμα σκέλος, προσαρμόστε ελεύθερα τους χρόνους που δίνονται σύμφωνα με τις προτιμήσεις και την εμπειρία σας, καθώς η διάρκεια ορισμένων μερών/ δραστηριοτήτων είναι σχετική και εξαρτάται από τον αριθμό των συμμετεχόντων, τη διάρθρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος (κατά τη διάρκεια του σαββατοκύριακου, σε διάστημα 5 εβδομάδων κ.λπ.), την ταχύτητα της ομάδας κ.ά. Σας υπενθυμίζουμε ότι πρέπει να συμπεριλάβετε πιθανό ενδιάμεσο χρόνο προετοιμασίας.

Ασφαλής χώρος

Θα πρέπει να λαμβάνετε υπόψη τόσο τις ανάγκες των συμμετεχόντων όσο και τις δικές σας. Να θυμάστε ότι πρέπει να απευθύνεστε σε όλους με σεβασμό, να μην παραλείπετε το στάδιο του ελέγχου και της καταγραφής της προσέλευσης (check-in), να αποφασίζετε εξ αρχής ως ομάδα με ποια πράγματα αισθάνεστε άνετα και με ποια όχι (πώς να μιλάτε κατά τη διάρκεια της συνεδρίας, χρήση gadget, πώς να δηλώνετε αν κρυώνετε ή θέλετε λίγο αέρα κ.λπ.). Εάν επιθυμείτε να μάθετε περισσότερα σχετικά με το πώς να δημιουργήσετε έναν ασφαλή χώρο για τους συμμετέχοντες, θα ήταν πολύ καλό να ξεκινήσετε ανατρέχοντας στο άρθρο [Art of Hosting](#)¹ (Η τέχνη της φιλοξενίας).

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι μπορεί για να συμμετέχουν νεαρά άτομα που δεν φοιτούν στο σχολείο ή το πανεπιστήμιο ή δεν εργάζονται και που ίσως δεν έχουν την αυτοπεποίθηση να μιλήσουν και να συλλογιστούν μόνα τους. Επίσης, η διαδοχική παρακολούθηση 10 συνεδριών ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα εντατική. Δώστε προσοχή στους όρους που χρησιμοποιείτε, όπως για παράδειγμα ο όρος «ενδιαφερόμενο μέρος» και άλλοι τους οποίους θα πρέπει ίσως να πρώτα να εξηγήσετε. Η διαδικασία είναι χρονοβόρα, αλλά είναι απαραίτητη εάν θέλετε να διασφαλίσετε ότι παρέχετε το εκπαιδευτικό πρόγραμμά σας χωρίς αποκλεισμούς. Δεν θα πρέπει να υποθέτετε ότι υπάρχουν βασικές γνώσεις για αυτά τα θέματα και καλό είναι να μιλάτε με τους «επικεφαλής των ομάδων» σε κάθε συνεδρία, καθώς θα κάνουν ουσιαστικές προτάσεις σχετικά με τον τρόπο αντίδρασης των συμμετεχόντων. Προσπαθήστε να εξηγήτε τα βασικά πάντοτε, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι που βρίσκονται σε πιο μειονεκτική θέση να μην αισθάνονται την ανάγκη να κάνουν πάντα ερωτήσεις που θα τους δημιουργήσουν την αίσθηση αποκλεισμού και «κατωτερότητας». Πολλά από αυτά τα νεαρά άτομα δεν ακολουθούν τις ακτιβιστικές τάσεις, αλλά ο καθημερινός τους αγώνα χαρακτηρίζεται από ακτιβισμό και,

επομένως, είναι σημαντικό να τους συμπεριλάβετε και να τους βοηθήσετε να εκφράσουν με λόγια όσα βιώνουν.

Λάβετε υπόψη ότι τα νεαρά άτομα μπορεί να είναι ΕΕΑΚ2 (Εκτός Εκπαίδευσης, Απασχόλησης ή Κατάρτισης), οπότε φροντίστε να μην κάνετε πολλές ερωτήσεις σχετικά με το τι ασχολούνται στη ζωή τους. Ίσως δυσκολεύονται να γράψουν ή να διαβάσουν κείμενα με μακροσκελές περιεχόμενο.

Χώρος χωρίς κρίσεις

Είναι πολύ σημαντικό να υπενθυμίζουμε σε όλους σε κάθε εισαγωγικό σκέλος ότι αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι ένας χώρος όπου δεν κρίνουμε κανέναν.

Υποστήριξη

Τα νεαρά άτομα που δεν είναι συνηθισμένα να βρίσκονται σε τέτοιους χώρους μερικές φορές πιστεύουν ότι δεν έχουν κάτι να πουν ή να προσφέρουν και συχνά χρειάζονται υποστήριξη για να αισθανθούν σιγουριά. Μην ξεχνάτε ότι πρέπει να δίνετε προσοχή στα πιο ευάλωτα άτομα στην ομάδα.

Εισαγωγή και έλεγχος

Κάθε σεμινάριο ξεκινά ως εξής:

- Εισαγωγή: Σε αυτό το σκέλος παρουσιάζετε τι θα συμβεί σε αυτό το σεμινάριο ή/και υπενθυμίζετε στα άτομα που συμμετέχουν τι συνέβη στην προηγούμενη συνεδρία και πώς συνδέεται με τη σημερινή. Συνήθως προγραμματίζουμε 10 λεπτά για αυτό το στάδιο, μόνο το πρώτο σεμινάριο αποτελεί εξαίρεση διότι έχουμε περισσότερα πράγματα να παρουσιάσουμε στην ενότητα της εισαγωγής.
- Έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης (check-in): Σε αυτό το σκέλος ρωτάτε τους συμμετέχοντες πώς αισθάνονται και εάν έχουν σκέψεις/ερωτήσεις σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα/σεμινάριο. Σε αυτό το σκέλος, μπορείτε να τους ζητήσετε να γράψουν μια λέξη για το πώς αισθάνονται στο chat, εάν η συνεδρία είναι διαδικτυακή, ή διαφορετικά σε έναν κύκλο να το εκφράσουν απλώς με μια λέξη.

Μέσα ενεργοποίησης

Θα πρέπει να χρησιμοποιείτε τα μέσα ενεργοποίησης που γνωρίζετε και μπορείτε να χρησιμοποιείτε με άνεση. Τα μέσα ενεργοποίησης πρέπει να είναι σύντομα, διάρκειας περίπου 5-10 λεπτών, και να κινητοποιούν με φυσικό τρόπο τους συμμετέχοντες. Ένας εύκολος τρόπος για να εφαρμόσετε ένα πολύ απλό μέσο ενεργοποίησης που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε πολλές φορές είναι η «φρουτοσαλάτα». Αποφασίζετε να χρησιμοποιήσετε μερικά φρούτα (μήλο, μπανάνα κ.α.) και ορίζετε ένα φρούτο για κάθε συμμετέχοντα. Όταν αισθάνεστε ότι η συγκέντρωση είναι χαμηλή, μπορείτε να πείτε το όνομα ενός φρούτου (π.χ. μήλο) και σε αυτή την περίπτωση όλα τα μήλα πρέπει να αλλάξουν θέσεις. Εάν πείτε «φρουτοσαλάτα», όλα τα άτομα που συμμετέχουν πρέπει να αλλάξουν θέσεις. Είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για να αλλάξει λίγο η οπτική τους. Επίσης, μπορείτε να παίξετε το παιχνίδι «ανθρώπινος κόμπος» («[human knot](#)»³) ή, εάν έχετε συνδεθεί στο διαδίκτυο, το κάνετε ασκήσεις δακτύλων («[finger fitness](#)»⁴).

Απολογισμός

Θα πρέπει να προγραμματίζετε έναν 15λεπτο απολογισμό στο τέλος κάθε συνεδρίας. Μπορείτε να το κάνετε με τον δικό σας τρόπο, απλώς να μην ξεχάσετε να χρησιμοποιήσετε αυτό το σκέλος, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να ανακεφαλαιώσουν όσα έμαθαν στη συνεδρία και να αναλογιστούν εάν η ατμόσφαιρα ήταν καλή. Μπορείτε να κάνετε χρήση της μεθόδου των 4F - Facts, Feelings, Findings, Future⁵ (Γεγονότα, Συναισθήματα, Διαπιστώσεις, Μέλλον) - χρησιμοποιώντας τη διάταξη με την οποία ολοκληρώσατε (σε κύκλο ή σε ομάδες). Δεν χρειάζεται να απαντήσουν όλοι οι συμμετέχοντες εάν είναι πολλοί. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν μερικά γεγονότα σχετικά με τη συνεδρία (χωρίς ερμηνεία) και στη συνέχεια ρωτήστε τους πώς αισθάνονται. Συνεχίστε ρωτώντας τους τι διαπίστωσαν/ανακάλυψαν και ολοκληρώστε με το τι θα αποκομίσουν φεύγοντας από αυτή τη συνεδρία.

2 <https://www.eurofound.europa.eu/topic/neets>

3 <https://www.wikihow.com/Play-the-Human-Knot-Game>

4 https://www.youtube.com/watch?v=r2tBH_XyeJc

5 <https://scoutship.scout.org/handbook/active-review-cycle/>

Μικρές ομάδες

Στη λεπτομερή περιγραφή της συνεδρίας, θα συναντήσετε πολλές φορές τη μέθοδο της «εργασίας σε μικρές ομάδες». Ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας και τον αριθμό των συναντήσεων, το ιδανικό μέγεθος μιας μικρής ομάδας είναι 3-4 άτομα, διότι σε αυτό το μέγεθος όλοι μπορούν να συνεισφέρουν. Σε περίπτωση που δεν έχετε χρόνο, δημιουργήστε μεγαλύτερες ομάδες. Επίσης, θα πρέπει να αποφασίσετε αν θα σχηματίσετε νέες ομάδες για κάθε άσκηση ή αν θα χρησιμοποιήσετε την ίδια ομάδα ή λιγότερες ομάδες περισσότερες φορές. Αυτές είναι μερικές δικές μας προτάσεις, αλλά εσείς θα αποφασίσετε πώς θέλετε να διαμορφώσετε αυτή τη δυναμική και τη ροή των συνεδριών.

Υλικά

Για τις περισσότερες ενότητες του εκπαιδευτικού προγράμματος, θα χρησιμοποιήσετε τα συνήθη εκπαιδευτικά υλικά:

- Πίνακες σεμιναρίων (flipchart)
- Λευκός πίνακας
- Χαρτάκια σημειώσεων post-it
- Μαρκadόροι για πίνακες σεμιναρίων
- Μαρκadόροι για λευκό πίνακα
- Μαρκadόροι για τους συμμετέχοντες
- Στυλό για τους συμμετέχοντες
- Χαρτοταινία
- Λευκό χαρτί A4 (και χρωματιστό, εάν θέλετε)
- Zoom
- Εικονικός πίνακας Miro ή κάτι παρεμφερές

Εάν θα χρειαστείτε κάτι επιπλέον, το αναφέρουμε στις επιμέρους συνεδρίες. Εάν μια συνεδρία διαθέτει ένα φύλλο εργασίας ή άλλο εκτυπώσιμο υλικό ή ψηφιακά παραδείγματα, θα τα βρείτε στον φάκελο Επιπρόσθετα υλικά («[Additional materials](#)»⁶).

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

1η συνεδρία Είστε ακτιβιστής/ ακτιβίστρια: Εισαγωγή στον ακτιβισμό

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Απαραίτητες πληροφορίες

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Γνωριμία με τα άτομα που συμμετέχουν στην ομάδα.
- Παρουσίαση εκπαιδευτικής ροής του Δικτύου Ακτιβιστών.
- Καθορισμός βασικών αρχών και κοινής αντίληψης για τον ακτιβισμό.
- Αυτοαξιολόγηση βάσει των γνώσεων σχετικά με τον ακτιβισμό και τη διεξαγωγή εκστρατειών.

Περιγραφή

Η δημιουργία θεμελίων στην ομάδα είναι το πρώτο βήμα. Είναι σημαντικό να διερευνήσετε έναν κοινό ορισμό για τον ακτιβισμό και τη συμμετοχή στα κοινά και να μοιραστείτε και να καταλάβετε, στο πλαίσιο της ζωής τους, πώς και πού είναι ενεργοί πολίτες οι συμμετέχοντες. Είναι ένα καλό πεδίο στοχασμού προκειμένου να γίνει κατανοητό και αντιληπτό ως έννοια το αντικείμενο των ακόλουθων εννέα εκπαιδευτικών συνεδριών.

Θα πραγματοποιήσουμε, επίσης, μια αρχική αυτοαξιολόγηση για να κατανοήσουμε το αίσθημα αυτοπεποίθησης, την ικανότητα και τα κενά στις γνώσεις γύρω από τον ακτιβισμό. Με αυτόν τον τρόπο, τα άτομα που συμμετέχουν θα κατανοήσουν με ποιον τρόπο, σε επίπεδο προσωπικών δυνατοτήτων, οι ακόλουθες εννέα συνεδρίες μπορούν να εφαρμοστούν στις ατομικές τους περιστάσεις. Η εν λόγω αυτοαξιολόγηση θα χρησιμοποιηθεί για να διαπιστωθεί το βασικό επίπεδο γνώσεων και αντίληψης της συμμετοχής στα κοινά.

N

O

T

E

S

9

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (25') Εισαγωγή και έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

- (5') Παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος και της ροής του (βλ. πιο πάνω).
- (3') Παρουσίαση των στόχων του εκπαιδευτικού προγράμματος και της συνεδρίας (βλ. πιο πάνω).
- (3') Παρουσίαση της ομάδας των εκπαιδευτών.
- (14') Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συστηθούν λέγοντας
 - Το όνομά τους.
 - Τι κάνουν (σπουδάζουν/εργάζονται...).
 - Εάν έχουν εμπειρία στον ακτιβισμό.
- (διαδικτυακά - εάν ο χρόνος εξαντλείται, ζητήστε τους να γράψουν στο chat).

2ο βήμα. (20') Παιχνίδι γνωριμίας

1η επιλογή: Επικίνδυνη αποστολή

Αναθέστε στους συμμετέχοντες μια σειρά εργασιών που θα πρέπει να ολοκληρωθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα και ζητήστε τους να τις κάνουν μαζί. Μόλις ο χρόνος τελειώσει, θα πρέπει να παρουσιάσουν το αποτέλεσμα.

Πιθανές εργασίες:

- Να βγάλουν μια κοινή selfie.
- Να γράψουν ένα χαϊκού για τον ακτιβισμό.
- Να μετρήσουν όλες τις γλώσσες που μιλούνται στην ομάδα.
- Να ανακαλύψουν τι μπορούν να κάνουν δωρεάν στην παρούσα φάση στην περιοχή που βρίσκονται.

Συμβουλή: Να τους αναθέτετε πάντοτε περισσότερες εργασίες από αυτές που νομίζετε ότι μπορούν να ολοκληρώσουν, απλώς να είστε δημιουργικοί!

2η επιλογή: 2 αλήθειες και 1 ψέμα

Όλοι πρέπει να σκεφτούν τρία γεγονότα σχετικά με τον εαυτό τους από τα οποία μόνο τα δύο συνδέονται πράγματι με τους ίδιους ενώ το ένα δεν ισχύει ή δεν συνδέεται με εκείνους. Ζητήστε από τον καθένα να τα πει ενώ οι άλλοι θα πρέπει να μαντέψουν ποιο είναι το ψέμα. Εάν κάνετε αυτή την άσκηση διαδικτυακά, μπορείτε να τους ζητήσετε να πληκτρολογήσουν τις απαντήσεις στο chat.

3ο βήμα. (15') Τι γνωρίζετε για τον ακτιβισμό;

- Έντυπο αυτοαξιολόγησης (μέρος 1)

Το καλύτερο θα ήταν να μεταφράσετε τις ερωτήσεις στη γλώσσα του εκπαιδευτικού προγράμματος και να δημιουργήσετε φόρμες χρησιμοποιώντας το [Google Form](https://www.google.com/forms/about/)⁷ (ή παρόμοιο μέσο) για να συγκεντρώσετε τις απαντήσεις, να μπορέσετε να τις συγκρίνετε με την τελική αυτοαξιολόγηση στη 10η συνεδρία και να καταγράψετε τις απαντήσεις σε ψηφιακό μέσο.

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης

Βαθμολογήστε την απάντησή σας σε κλίμακα 1 - 5 όπου το 1 είναι το χειρότερο και το 5 είναι το καλύτερο.

1. Είμαι εξοικειωμένος/η με τον ακτιβισμό.
2. Είμαι ενεργό μέλος της κοινωνίας.
3. Γνωρίζω ποιες είναι οι αξίες μου και ποια θέματα είναι σημαντικά για εμένα.
4. Ξέρω τι είναι τα «ενδιαφερόμενα μέρη» και μπορώ να τα εντοπίσω στην κοινότητά μου.
5. Μπορώ να φροντίσω τις ανάγκες μου και τις ανάγκες της ομάδας με την οποία συνεργάζομαι.
6. Γνωρίζω τις διάφορες τακτικές διεξαγωγής εκστρατειών.
7. Γνωρίζω ότι η κατάστρωση μιας εκστρατείας απαιτεί χρόνο.
8. Αναγνωρίζω ένα καλό μήνυμα που θα μου δώσει κίνητρο για δράση.
9. Είμαι εξοικειωμένος/η με τον όρο «πόλωση».
10. Κατά τη διαχείριση των εκστρατειών, γνωρίζω ότι τα άτομα μπορεί να έχουν διαφορετικούς ρόλους.
11. Έχω κίνητρο να αλλάξω κάτι στην κοινότητά μου.
12. Η έννοια του ακτιβισμού είναι ξεκάθαρη για εμένα.
13. Μπορώ να αναπτύξω εκστρατείες μαζί με άλλους υποστηρικτές.

4ο βήμα. (15') Τι είναι ακτιβισμός;

- Αναζήτηση ιδεών
 - Ρωτήστε τους συμμετέχοντες τι πιστεύουν ότι είναι ακτιβισμός ή ποιες λέξεις κλειδιά συνδέουν με τον ακτιβισμό και συγκεντρώστε τις απαντήσεις σε ένα φύλλο πίνακα flipchart/συνεργατικό εργαλείο στο διαδίκτυο.
 - Προτού γράψετε στον πίνακα, σιγουρευτείτε ότι τα άτομα καταλαβαίνουν τι έχετε πει και εάν παρατηρήσετε ότι υπάρχουν κάποιες αμφιβολίες, προσπαθήστε να αναδιατυπώσετε με απλούστερα λόγια.
 - Μην τους ζητήσετε να σας δώσουν τον ορισμό, μόνο μερικές ιδέες ή λέξεις-κλειδιά.
 - Μετά την αναζήτηση ιδεών, παρουσιάστε τον ορισμό και διευκρινίστε οπωσδήποτε ότι είναι αποδεκτό να έχουν παρόμοια ή διαφορετική άποψη, καθώς ο ακτιβισμός είναι μια προσωπική εμπειρία που εξαρτάται από το ευρύτερο περιβάλλον και τις ατομικές συνθήκες ενός προσώπου ενώ διαφέρει σε κάθε στάδιο της ζωής των συμμετεχόντων.

7 <https://www.google.com/forms/about/>

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 20 ωρών

Μερικοί ορισμοί του ακτιβισμού

Ακτιβισμός (ή υποστήριξη ενός σκοπού) είναι το σύνολο των προσπαθειών για την προώθηση, την παρεμπόδιση, την κατεύθυνση ή την παρέμβαση σε μια κοινωνική, πολιτική, οικονομική ή περιβαλλοντική μεταρρύθμιση με την επιθυμία να γίνουν αλλαγές στην κοινωνία με στόχο το αντιλαμβανόμενο ως κοινό καλό.⁸

Ο ορισμός μου για τον ακτιβισμό είναι... η πρακτική της εξέτασης ενός ζητήματος, οποιουδήποτε ζητήματος αμφισβητώντας τους ασκούντες την εξουσία (Anjali Appadurai, ακτιβίστρια για την κλιματική δικαιοσύνη)⁹.

Ακτιβισμός σημαίνει ένα σύνολο συλλογικών προσπαθειών για τη δημιουργία αλλαγής από τη βάση (Activist handbook)¹⁰ (Εγχειρίδιο ακτιβιστή).

5ο βήμα. (30') Δραστηριότητα - Η ιστορία ενός ήρωα ή η ιστορία ενός θύματος

Αναπαράγετε τη δραστηριότητα που περιγράφετε στο «Understanding the story you unconsciously hold about yourself as an activist»¹¹ (Κατανοώντας την ιστορία την οποία πιστεύετε υποσυνείδητα για τον εαυτό σας στο πλαίσιο του ακτιβισμού). Η δραστηριότητα αυτή απευθύνεται στους ακτιβιστές της κλιματικής αλλαγής, αλλά μπορείτε εύκολα να την προσαρμόσετε σε άλλες μορφές ακτιβισμού. Στόχος είναι οι συμμετέχοντες να αρχίσουν να στοχάζονται σχετικά με το ποια είναι η ιστορία τους και να σκεφτούν αντισυμβατικά.

Θα πρέπει

1. Να επισημάνουν τις προτάσεις που ισχύουν στη δική τους περίπτωση.
2. Να συζητήσουν τη θεματική ήρωα και θύματος.
3. Να απαντήσουν μαζί στις ερωτήσεις αυτοστοχασμού.

6ο βήμα. (15') Απολογισμός

- Ρωτήστε τους συμμετέχοντες ποια εντύπωση τους έκανε η προηγούμενη δραστηριότητα.
- Μετά από αυτούς τους γύρους, ζητήστε τους να σκεφτούν δύο πράγματα που έμαθαν σήμερα [ανάλογα με τον χρόνο και πόσο ομιλητική είναι η ομάδα μπορείτε να το κάνετε σε κύκλο ή με σημειώματα τύπου post-it (εφαρμόζεται σε διαδικτυακές και δια ζώσης συνεδρίες)].

8 <https://en.wikipedia.org/wiki/Activism>

9 <https://www.youtube.com/watch?v=zDVA7r7r0d0>

10 <https://activisthandbook.org/theory/what-is-activism>

11 <https://www.youthforum.org/activism-inside-out/understanding-the-stories-you-unconsciously-hold-about-yourself-as-an-activist>

N

O

T

E

S

Προετοιμασία και υλικά

Για αυτή τη συνεδρία θα ήταν καλό να παρέχετε οπτικό υλικό όπως PPT/Miro κ.λπ., χαρτί πίνακα flipchart, μαρκαδόρους, χαρτί για να γράψουν οι συμμετέχοντες (εάν δεν διατίθενται laptop και τηλέφωνα).

Το 5ο βήμα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να έχει διάρκεια 30 λεπτά συνολικά. Η προτεινόμενη δραστηριότητα στην αρχική έκδοση είναι ατομική και δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός.

Επιπρόσθετοι πόροι

- [What can you do to change things?](#)¹² (Τι μπορείτε να κάνετε για να αλλάξετε τα πράγματα;)
- [Ladder of participation](#)¹³ (Σκάλα συμμετοχής)
- [Activist handbook](#)¹⁴ (Εγχειρίδιο ακτιβιστή)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες

Μπορείτε να παραλείψετε μερικά από τα βήματα της συνεδρίας ή να αλλάξετε μερικές από τις προτεινόμενες δραστηριότητες εφόσον εξακολουθείτε να επιτυγχάνετε τους στόχους των συνεδριών.

12 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/what-can-you-do-to-change-things-2/>

13 <https://www.trainerslibrary.org/ladder-of-youth-participation/>

14 <https://activisthandbook.org/theory/what-is-activism>

2η συνεδρία Ανακαλύπτοντας το πάθος σας, επιδιώκοντας τον σκοπό σας

Γιατί αξίζει να ασχοληθούμε;

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Να γίνει κατανοητό γιατί το «Γιατί;» (σκοπός) είναι σημαντικό.
- Να χαρτογραφηθούν οι αξίες των συμμετεχόντων.
- Να οπτικοποιηθεί η ιδέα για την αλλαγή που έχουν οι συμμετέχοντες.
- Να εκφραστούν οι ιδέες με λόγια.
- Να γίνει ανταλλαγή ιδεών και απόψεων με άλλους συμμετέχοντες.

Περιγραφή

Αφιερώσαμε την 1η συνεδρία στη διερεύνηση της έννοιας του ακτιβισμού. Θα αφιερώσουμε τη 2η συνεδρία διερευνώντας τον σκοπό σας. Είναι σημαντικό να γίνουν κατανοητά ποια θέματα είναι σημαντικά για εσάς, πώς διασταυρώνονται, πώς να εκφράζετε τις σκέψεις σας σχετικά με τα ζητήματα, πώς να γίνουν κατανοητά και να διερευνηθούν όσα διακυβεύονται, πώς να αποφασίσετε ποιες λύσεις υποστηρίζετε και πώς να συγκεντρώσετε όλες τις σκέψεις σας για να οραματιστείτε τον σκοπό σας και να βρείτε την κατεύθυνση προς την οποία πορεύεστε.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (15') Γιατί είναι σημαντικό να έχετε έναν σκοπό

- Εξηγήστε ότι εάν παρουσιάσετε έναν σαφή σκοπό για το έργο ή την εκστρατεία σας, τα άτομα γύρω σας θα ταυτιστούν με αυτόν και θα είναι πιο πρόθυμα να σας ακούσουν και να συμμετάσχουν στις προσπάθειές σας.
- Σας προτείνουμε να κάνετε μια παρουσίαση βάσει των όσων υποστήριξε ο Simon Sinek στο «[Start with why – how great leaders inspire action](#)»¹⁵ (Ξεκινήστε με το γιατί – πώς οι σπουδαίοι ηγέτες εμπνέουν τη δράση) και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν καταστάσεις όπου κάποιος τους εξηγεί το γιατί και καταστάσεις όπου δεν το κάνει. Μπορείτε να το κάνετε μέσω ομαδικής συζήτησης, χρησιμοποιώντας τις εξής ερωτήσεις προτροπής:
 - Πώς αντιδράτε όταν σας παρουσιάζουν ένα ξεκάθαρο «γιατί»;

15 https://www.youtube.com/watch?v=u4ZoJKF_VuA&ab_channel=TEDxTalks

- Υπάρχει διαφορά μεταξύ μιας εκπαιδευτικής συνεδρίας κατά την οποία η ατζέντα εξηγείται και μιας σχολικής/πανεπιστημιακής συνεδρίας κατά την οποία δεν υπάρχει ξεκάθαρος σκοπός και πρέπει να κάνετε τους συσχετισμούς στην πορεία; Πότε έχετε μεγαλύτερο κίνητρο να ακούσετε;
- Πότε ήταν η τελευταία φορά που αναζητήσατε εκπαιδευτικό υλικό στο διαδίκτυο; Το ακούσατε από την αρχή ή ερευνήσατε πρώτα εάν υπάρχει λύση στο πρόβλημά σας ή ποιος είναι ο τελικός στόχος και μόνο τότε το παρακολουθήσατε ξανά από την αρχή;

3ο βήμα. (65') Βρίσκοντας το δικό μου «γιατί»

3.1 (20') Χαρτογράφηση αξιών

- Κάθε άτομο που συμμετέχει λαμβάνει ένα φύλλο αξιών.
- Ζητήστε τους να το διαβάσουν και να επισημάνουν όλες τις αξίες που τους φαίνονται σχετικά αποδεκτές και είναι τουλάχιστον σε ένα βαθμό σημαντικές για αυτούς (ενσωκτωδώς).
- Όταν τελειώσουν, ζητήστε τους να επιλέξουν τις μισές από αυτές και να σκεφτούν εάν εκείνες που φαίνονται παρόμοιες είναι πράγματι ταυτόσημες (οι συμμετέχοντες μπορούν να ξεκινήσουν το δεύτερο βήμα σε διαφορετικούς χρόνους εάν δεν ολοκληρώσουν την προηγούμενη άσκηση ταυτόχρονα).
- Επαναλάβετε το προηγούμενο βήμα.
- Σε αυτό το σημείο, οι συμμετέχοντες δεν πρέπει να έχουν πάνω από 5-20 αξίες.
- Ζητήστε τους να επιλέξουν 2-3 αξίες καθοριστικής σημασίας και έως 5 αξίες πολύ σημαντικές.
 - Πρόταση εργασίας για το σπίτι: Βάλτε τις λίγες τελευταίες αξίες σε σειρά προτεραιότητας. Είναι δύσκολο, για παράδειγμα, να διακρίνετε τι είναι πιο σημαντικό μεταξύ της οικογένειας και των φίλων σας. Θα σας βοηθήσει να αποφασίσετε εάν φανταστείτε ένα σενάριο όπου αυτές οι δύο αξίες συγκρούονται (π.χ. τα εικοστά πέμπτα γενέθλια του καλύτερού σας φίλου και τα πεντηκοστά γενέθλια ενός από τους γονείς σας πέφτουν την ίδια ημέρα). Είναι μια δύσκολη άσκηση αλλά εάν την κάνουμε, θα μπορούμε να λάβουμε ταχύτερες και καλύτερες αποφάσεις βάσει των αξιών μας όταν παραστεί ανάγκη και δεν θα αισθανόμαστε τόσο ένοχοι ή πιεσμένοι όταν πρέπει να επιλέξουμε, διότι θα γνωρίζουμε γιατί κάναμε αυτή την επιλογή ακόμα και εάν ήταν μια δύσκολη απόφαση που έπρεπε να λάβουμε.

3.2 (5') Τι διακυβεύεται

- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν μόνοι τους και να γράψουν τι θα διακυβευόταν στον κόσμο εάν αυτές οι αξίες παραμελούνταν από τους ίδιους ή από την κοινωνία γενικότερα. Τι θα άλλαζε; Πώς αυτό θα επηρέαζε τη ζωή σας και τη ζωή των ανθρώπων γύρω σας; Πώς αυτό θα επηρέαζε τα πιο ευάλωτα άτομα στην κοινότητά σας;

N

O

T

E

S

3.3 (20') Πώς να ανακαλύψετε το όραμά σας για αλλαγή

- Κάντε την άσκηση «[Finding your vision for change](#)»¹⁶ (Πώς να ανακαλύψετε το όραμά σας για αλλαγή)
- Πείτε στους συμμετέχοντες ότι μπορούν να σκεφτούν τις προηγούμενες ασκήσεις για να απαντήσουν σε αυτές τις ερωτήσεις.
- Προτείνουμε οι συμμετέχοντες να καταγράψουν το όραμά τους.

3.4 (20') Πώς να επιλέξετε το ζήτημά σας και να το διατυπώσετε

- Μπορείτε να βασίσετε αυτό το μέρος στο άρθρο «[Working out what issues you care about and what change you'd like to see](#)»¹⁷ (Πώς να διαπιστώσετε ποια ζητήματα σας ενδιαφέρουν και ποια αλλαγή θα προσδοκούσατε).
- Περιγράψτε (μέσω παραδειγμάτων) τη διαφορά μεταξύ του ζητήματος και της αλλαγής που προσδοκάτε (βλ. το άρθρο στον παραπάνω σύνδεσμο).
- Οι συμμετέχοντες/ουσες στοχάζονται σχετικά με την αλλαγή που προσδοκούν και μπορούν να εργαστούν σε ζεύγη, αμφισβητώντας ο ένας τις ιδέες του άλλου.
- Εάν έχουν χρόνο, μπορούν να επεξεργαστούν τα ζητήματα και την αλλαγή ενώ μπορείτε να ενώσετε δύο ζεύγη, για να συνεργαστούν σε αυτό το σκέλος, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να εργαστούν σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων.

4ο βήμα. (15') Κοινοποίηση

- Κάθε άτομο που συμμετέχει (εάν υπάρχει χρόνος) θα αφηγηθεί συνοπτικά την «ιστορία» του:
 - 1-3 αξίες που είναι οι πιο σημαντικές για εμένα.
 - Τι διακυβεύεται εάν τις παραμελήσουμε (μία πρόταση).
 - Το ζήτημα που με ενδιαφέρει και αναφορά σε μια μικρή αλλαγή που προσδοκώ.

5ο βήμα. (15') Απολογισμός

- Όπως περιγράφεται στις «Γενικές πληροφορίες» στην ενότητα «Απολογισμός».

16 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/finding-your-vision-for-change/>

17 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/working-out-what-issues-you-care-about-and-what-change-you-d-like-to-see/>

Προετοιμασία και υλικά

Θα πρέπει να εκτυπώσετε (ή να το χρησιμοποιήσετε για να ετοιμάσετε ένα παρόμοιο διαδικτυακό εργαλείο) το «Φύλλο αξιών» που θα βρείτε να έχει προστεθεί στον φάκελο με τα επιπρόσθετα υλικά ([additional materials](#)¹⁸). Σας προτείνουμε επίσης να εξετάσετε προσεκτικά αυτούς τους πόρους που χρησιμοποιούνται επίσης και αναφέρονται και στο παραπάνω κείμενο:

- [Working out what issues you care about and what change you'd like to see](#)¹⁹ (Γώς να διαπιστώσετε ποια ζητήματα σας ενδιαφέρουν και ποια αλλαγή θα προσδοκούσατε)
- [Finding your vision for change](#)²⁰ (Γώς να ανακαλύψετε το όραμά σας για αλλαγή)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες

Κατά τη χαρτογράφηση αξιών, είναι σημαντικό να μην έχετε πάρα πολλές αξίες στο τέλος (εάν δεν μπορούν να αποφασίσουν) ή πάρα πολύ λίγες αξίες όπως μόνο οι αξίες που πολλοί από εμάς συμμαριζόμαστε (οικογένεια, φίλοι...). Έτσι, μπορούμε να μιλήσουμε για όσα είναι σημαντικά για εκείνους και όχι για όλους προκειμένου να κάνουν μια αλλαγή (βιώσιμη ανάπτυξη, ισότητα κ.α.).

18 <https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>

19 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/working-out-what-issues-you-care-about-and-what-change-you-d-like-to-see/>

20 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/finding-your-vision-for-change/>

3η συνεδρία Η κοινότητα και η κατανόηση του τοπίου

Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών που έχουν επιρροή στο ζήτημά σας.
- Διερεύνηση των τρόπων με τους οποίους τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποστηρίξουν τον σκοπό σας.
- Προετοιμασία μερικών παραδειγμάτων σχετικά με το πώς θα επικοινωνήσετε με τα ενδιαφερόμενα μέρη για να επιτύχετε τους στόχους σας.

Περιγραφή

Δεν είστε ο μόνος παίκτης στο παιχνίδι και δεν είναι δυνατό να αλλάξετε τον κόσμο μόνος/μόνη σας. Μάθετε ποιος κάνει τι σχετικά με τα ζητήματα που σας ενδιαφέρουν και πώς δημιουργούν αντίκτυπο. Ενημερωθείτε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα μέλη της κοινότητάς σας, παραδείγματα που εμπνέουν σχετικά με το πώς κάποιος άνθρωπος πέτυχαν εφαρμόζοντας τις ιδέες τους για αλλαγή στο πλαίσιο των δημοκρατικών διαδικασιών και προσδιορίστε τη δική σας θέση στο μεταβαλλόμενο τοπίο του ζητήματος που υποστηρίζετε με πάθος.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (10') Πληροφορίες

Έχετε προσδιορίσει ένα ζήτημα σχετικά με το οποίο θα θέλατε να αναλάβετε δράση. Ευτυχώς, πιθανόν δεν είστε ο μόνος/η μόνη που υποστηρίζει με πάθος αυτόν τον σκοπό. Αντί να ξεκινήσετε τη διαδικασία από το μηδέν, προσπαθήστε να βρείτε ποιος άλλος διεξάγει εκστρατεία για το ίδιο ζήτημα στην περιοχή σας. Ο συνδυασμός των προσπαθειών σας θα έχει πολύ μεγαλύτερη ισχύ και επιρροή από ό,τι εάν είστε μόνος/η. Επιπλέον, μπορείτε να επωφεληθείτε από τις γνώσεις και την εμπειρία των άλλων, ώστε να μη χρειαστεί να ξεκινήσετε από την αρχή.

N

O

T

E

S

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 20 ωρών

Για την εισαγωγή μπορείτε να αντλήσετε έμπνευση από την Tammy Day²¹ η οποία μιλά για τη σημασία της δικτύωσης και διασύνδεσης στο πλαίσιο μιας κοινότητας προς όφελος του κοινού καλού. Εξηγεί ότι το κοινωνικό κεφάλαιο, το οποίο είναι το δίκτυο των σχέσεων και της καλής φήμης μεταξύ των ανθρώπων, είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου οι κοινότητες να εξελιχθούν. Το κείμενο προτείνει επίσης αρκετούς τρόπους καλλιέργειας σχέσεων και δημιουργίας συνδέσεων, π.χ. πώς να συστήνεστε με άνεση, να καλλιεργήσετε τη φήμη του αξιόπιστου και σκληρά εργαζόμενου ατόμου, να αποδέχεστε τις προσκλήσεις, να εστιάζετε στην κοινότητα, να εκφράζετε ευγνωμοσύνη, να ανταποδίδετε χάρες και να απευθύνετε έκκληση για συμμετοχή σε άλλα άτομα. Το κείμενο δίνει έμφαση στην ανάπτυξη σχέσεων και το κοινωνικό κεφάλαιο απαιτεί χρόνο, αλλά τελικά οδηγεί σε λιγότερες εσωτερικές διαμάχες, αυξημένη συνεργασία και μεγαλύτερη επιτυχία στην επίλυση ζητημάτων της κοινότητας.

3ο βήμα. (90') Ενδιαφερόμενα μέρη

Τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι οποιαδήποτε άτομα/ομάδες/οργανώσεις επηρεάζονται θετικά ή αρνητικά από ένα έργο/πρωτοβουλία/πολιτική/οργάνωση. Επομένως, ενδιαφερόμενο μέρος είναι ουσιαστικά όποιος ή όποια επηρεάζεται, και όχι απαραίτητα με άμεσο τρόπο. Από αυτό το σημείο μέχρι τον απολογισμό θα εργαζόμαστε σε ομάδες. Δεν υπάρχει πρόβλημα εάν χρησιμοποιείτε τις ίδιες ομάδες για ολόκληρη τη συνεδρία αρκεί να συνεργαστούν αργότερα στο έργο ή να έχουν παρόμοιες ιδέες. Οι εργασίες έχουν σχεδιαστεί, έτσι ώστε να βασίζονται η μία στην άλλη.

3.1 (15') Ποιοι είναι;

Καταρχάς, πρέπει να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας. Ξέρουμε ποια είναι τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη που συνδέονται με την αποστολή μας; Από πού θα ξεκινήσουμε να τα αναζητούμε; Μπορείτε να κάνετε έρευνα στο Google σχετικά με το ζήτημα στην κοινότητά σας, να πραγματοποιήσετε αναζήτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε ειδησεογραφικές πλατφόρμες, να απευθύνετε εσείς οι ίδιοι ερωτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ. Αφιερώστε μερικά λεπτά και σε μικρές ομάδες εξηγήστε πρώτα εν συντομία την αποστολή σας στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας και στη συνέχεια βοηθήστε ο ένας τον άλλο να βρείτε όσο το δυνατόν περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη για όλους σας. Μην περιορίζεστε. Περισσότερα άτομα από όσα νομίζετε είναι πιθανόν να επηρεάζονται από την ιδέα σας. Μην ξεχάσετε να το σημειώσετε.

3.2 (25') Χαρτογράφηση ενδιαφερόμενων μερών

Τώρα που ξέρετε κάποιους από αυτούς τους φορείς, θα πρέπει να τους αξιολογήσουμε ως προς το πόσο πιθανό είναι να μας βοηθήσουν να επιτύχουμε τους στόχους μας και πόσο μπορούν να βοηθήσουν. Για να γίνει αυτό, χρησιμοποιήστε την άσκηση «Mapping your community»²² (Χαρτογράφηση της κοινότητάς σας).

21 <https://www.nebcommfound.org/news/build-your-social-capital-and-build-your-community/>

22 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/mapping-your-community/>

N

O

T

E

S

3.3 (10') Η επιλογή σας

Αφού χαρτογραφήσατε τα ενδιαφερόμενα μέρη σας, αποφασίστε με ποιους θέλετε να επικοινωνήσετε για να δείτε εάν μπορείτε να αλληλοβοηθηθείτε. Ξεκινήστε από την πάνω δεξιά γωνία του εργαλείου που χρησιμοποιήσαμε στην προηγούμενη άσκηση και επιλέξτε μερικά ενδιαφερόμενα μέρη, κυκλώστε τα ή υπογραμμίστε τα με ένα μαρκαδόρο. Ίσως είναι οι βασικοί πιθανοί συνεργάτες, αλλά μην ξεχάσετε να διερευνήσετε κατά πόσον υπάρχουν προοπτικές και στην κάτω δεξιά γωνία, και μην ξεχάσετε να παρακολουθείτε τι κάνει η άνω αριστερή γωνία κατά τη διάρκεια της εκστρατείας σας.

3.4 (20') Πώς μπορούν να βοηθήσουν;

Κάθε συμμετέχων/ουσα σημειώνει σιωπηλά όσα περισσότερα παραδείγματα μπορεί να σκεφτεί σχετικά με το πώς τα επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν. Στη συνέχεια συζητήστε σε ομάδες ή με κάποιον που έχει παρόμοιες ιδέες και σημειώστε.

3.5 (20') Επικοινωνήστε μαζί τους

Βάσει της έρευνας που έγινε στις προηγούμενες ασκήσεις, τώρα γνωρίζουμε ποιος έχει τη θέληση και τη δύναμη να μας βοηθήσει και έχουμε μερικές ιδέες σχετικά με το πώς θα μπορούσαν να μας βοηθήσουν να επιτύχουμε τον στόχο μας. Ό,τι είναι σημαντικό για εσάς πιθανώς να είναι σημαντικό και για εκείνους. Γράψτε μια επιστολή στην οποία θα εξηγείτε πρώτα τι είναι σημαντικό για εσάς και πού διαπιστώνετε ότι υπάρχει θέμα με αυτό στην κοινότητά σας. Στη συνέχεια εξηγήστε τι σας αρέσει στο έργο τους και πώς συνδέεται με τη δική σας αποστολή. Στο τέλος, γράψτε σε ποιο πεδίο θεωρείτε ότι οι δυο σας θα μπορούσατε να συνεργαστείτε και να αλληλοενισχυθείτε και γιατί πιστεύετε ότι αυτό θα έκανε τον κόσμο καλύτερο. Τώρα έχουμε έτοιμη μια επιστολή την οποία θα στείλουμε σε κάποιον με τον οποίο πιστεύουμε ότι μπορεί να υπάρξει αλληλοβοήθεια, με στόχο να κάνουμε τον κόσμο καλύτερο.

4ο βήμα. (10') Απολογισμός

- Όπως περιγράφεται στις «Γενικές πληροφορίες» στην ενότητα «Απολογισμός».
- Μην ξεχάσετε να ρωτήσετε πώς θα χρησιμοποιήσουν την επιστολή και ζητήστε τους να είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένοι.

N

O

T

E

S

Προετοιμασία και υλικά

Θα πρέπει να προετοιμάσετε [(ή να εκτυπώσετε από τα επιπρόσθετα υλικά (additional materials²³)] τον «χάρτη ισχύος» που θα χρησιμοποιούν οι συμμετέχοντες. Μπορείτε να βρείτε μερικές ακόμα χρήσιμες πληροφορίες και ασκήσεις που χρησιμοποιήθηκαν πιο πάνω εδώ:

- Build your social capital and build your community²⁴ (Αναπτύξτε το κοινωνικό σας κεφάλαιο και την κοινότητά σας) από την Tammy Day
- Working together to achieve change: Why make change together?²⁵ (Συνεργασία για να επιτύχουμε την αλλαγή: Γιατί να επιτύχουμε την αλλαγή μαζί;)
- Who is campaigning on your issue?²⁶ (Ποιος διεξάγει εκστρατεία για το ζήτημά σας;)
- Mapping your community²⁷ (Χαρτογράφηση της κοινότητάς σας)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτήριες

Μπορείτε να έχετε ομάδες ατόμων που είναι πρόθυμα να εργαστούν για την ίδια ιδέα εξαρχής ή μπορείτε να έχετε μεμονωμένα άτομα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμά σας. Για την εργασία σε μικρές ομάδες, είναι καλύτερο να συμμετέχουν τουλάχιστον τρία άτομα σε αυτές, για να μπορέσετε να ενώσετε άτομα με παρόμοιες ιδέες, και τα άτομα αυτά να μπορούν να αλληλοϋποστηριχθούν καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

23 <https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>

24 <https://www.necomfound.org/news/build-your-social-capital-and-build-your-community/>

25 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/working-together-to-achieve-change-why-make-change-together/>

26 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/who-is-campaigning-on-your-issue/>

27 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/mapping-your-community/>

4η συνεδρία Η υγεία του ακτιβισμού: Φροντίζοντας τον εαυτό σας και τους άλλους

Να εκτιμάτε αυτό που κάνετε

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Στοχασμός της στοιχειώδους ανάγκης της αυτοφροντίδας.
- Κατανόηση της έννοιας της ευημερίας και γιατί είναι σημαντικό να φροντίζετε τον εαυτό σας/την ομάδα σας.

Περιγραφή

Είστε ακτιβιστής/ακτιβίστρια, αλλά μπορείτε να είστε αποτελεσματικοί μόνο εάν φροντίζετε τον εαυτό σας και τους ανθρώπους γύρω σας. Η κόπωση του ακτιβιστή είναι πραγματική και μας επηρεάζει όλους. Το να αγωνίζεστε για τον σκοπό σας και να μην βλέπετε να σημειώνεται πρόοδος είναι δύσκολο. Για αυτόν τον λόγο, ας κατανοήσουμε πώς μπορούμε να μετρήσουμε την επιτυχία μας, να ανταμείψουμε τον εαυτό μας και τους άλλους όταν υπάρχει μια σημαντική εξέλιξη και να σιγουρευτούμε ότι καταλαβαίνουμε πώς η πίεση του ακτιβισμού επηρεάζει εμάς και τους άλλους.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (15') Ατομικός στοχασμός

1. Ζητήστε από τα άτομα που συμμετέχουν να κάνουν μια λίστα με τις συνθήκες που χρειάζονται προκειμένου να αισθάνονται καλά και να είναι παραγωγικοί στις καθημερινές δραστηριότητες - σχολείο/εργασία/ελεύθερος χρόνος/εθελοντισμός κ.λπ.
2. Ζητήστε τους να τις σημειώσουν σε έντυπα/ψηφιακά εργαλεία.

N

O

T

E

S

3ο βήμα. (30') Εργασία σε μικρές ομάδες

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν σε μια μικρή ομάδα απαντώντας στις εξής ερωτήσεις:

- Τι είναι ευημερία και αυτοφροντίδα;
- Τι είναι αυτοφροντίδα της ομάδας;
- Πώς συνδέεται με τον ακτιβισμό;
- Τι μπορούμε να κάνουμε για να φροντίσουμε τον εαυτό μας ενώ είμαστε ακτιβιστές;

4ο βήμα. (25') Παρουσίαση της συζήτησης των μικρών ομάδων

Κάθε ομάδα θα πρέπει να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της συζήτησης (το ανώτερο 3 λεπτά ανά ομάδα). Μετά την παρουσίαση, ρωτήστε τους πώς η συζήτησή τους συνδέεται με τη λίστα των συνθηκών που συνέταξαν στην αρχή της συνεδρίας.

5ο βήμα. (25') Θεωρητικές πληροφορίες σχετικά με την κουλτούρα της ομάδας, πώς να διεξάγετε καλές συναντήσεις και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στις ομάδες

Προτάσεις σχετικά με τον τρόπο διάρθρωσης των θεωρητικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών των τριών θεμάτων, καθώς μπορούν να μας εξοικονομήσουν πολύ χρόνο, ενέργεια και κίνητρα.

1. Πληροφορίες για την κουλτούρα της ομάδας

Ποια είναι η «κουλτούρα της ομάδας» σας; Κάθε ομάδα, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών, των οργανισμών και των συλλογικοτήτων έχει τη δική της κυρίαρχη κουλτούρα.

- Οι μελλοντικοί ακτιβιστές είναι σημαντικό να γνωρίζουν ότι δεν είναι μόνοι και ότι αν είναι να αλλάξουμε τον κόσμο, είναι καλύτερο να τον αλλάξουμε μαζί (περισσότερα για αυτό το θέμα θα ακολουθήσουν στην 7η συνεδρία), κάτι που σημαίνει ότι θα πρέπει να εργαστούν σε ομάδες.
- Η διαδικασία ανάπτυξης ομάδων έχει διάφορα στάδια - σχηματισμός (forming), ανταλλαγή ιδεών (storming), διαμόρφωση συμπεριφορών (norming), εκτέλεση (performing) και διάλυση (adjourning) Tuckman stages of group development²⁸ (Στάδια ανάπτυξης ομάδων κατά τον Tuckman).
- Όταν ξεκινάτε μια νέα ομάδα ή ακόμα και στο πλαίσιο περισσότερο εδραιωμένων ομάδων, αφιερώστε χρόνο για να κάνετε μια συζήτηση με όλα τα μέλη και να συζητήσετε την κουλτούρα που θα θέλατε να δημιουργήσετε. Για να διευκολύνετε αυτή τη συζήτηση, μπορείτε να ακολουθήσετε μια απλή διαδικασία πέντε βημάτων:
- Σκεφτείτε μια άσκηση που επιτρέπει στα άτομα να φτάσουν στον χώρο της ομάδας. Μπορεί να είναι κάτι σαν παιχνίδι ή κάτι διασκεδαστικό για να «σπάσει ο πάγος».

28 https://en.wikipedia.org/wiki/Tuckman%27s_stages_of_group_development

- Ζητήστε από όλους να σκεφτούν μια περίπτωση στην οποία ένιωσαν πραγματικά ευπρόσδεκτοι και ότι ήταν μέρος μιας ομάδας εντός της οποίας θα μπορούσαν να εξελιχθούν.
- Συγκεντρώστε τους όλους μαζί και ζητήστε τους να μοιραστούν τις αναμνήσεις που τους έρχονται στο μυαλό.
- Ζητήστε τους να σχηματίσουν μικρές ομάδες και να στοχαστούν πάνω στις αναμνήσεις που μοιράστηκαν. Ποιες βασικές αρχές θα θέλατε όλοι να ακολουθήσει η ομάδα;
- Καλέστε τα άτομα να μοιραστούν πώς πιστεύουν ότι πήγε η συζήτηση και να συμφωνήσουν σχετικά με το ποια θα πρέπει να είναι η κουλτούρα σας.
- Μόλις συμφωνήσετε σχετικά με το είδος της κουλτούρας που θέλετε να έχει η ομάδα σας, σιγουρευτείτε ότι θα δεσμευτείτε στην εφαρμογή αυτής της κουλτούρας. Περισσότεροι πόροι είναι διαθέσιμοι στο [group culture](https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/group-culture/)²⁹ (κουλτούρα της ομάδας).

2. Πληροφορίες για τη διεξαγωγή καλών συναντήσεων

- Ρωτήστε τα άτομα τι χρειάζονται. Ο καλύτερος τρόπος για να διασφαλίσετε ότι η συνάντηση καλύπτει τις ανάγκες όλων όσοι συμμετέχουν είναι να απλώς να τους ρωτήσετε τι χρειάζονται. Μπορείτε να το κάνετε αυτό στέλνοντας ένα email ή ένα ερωτηματολόγιο πριν από την ημερομηνία συνάντησης. Τα άτομα μπορούν να σας ενημερώσουν εάν χρειάζονται χρόνο για σκέψη, διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, μετάφραση, προσβασιμότητα σε αναπηρικά αμαξίδια κ.λπ. Μια πραγματικά καλή συμβουλή είναι να ορίσετε ένα άτομο που θα συντονίζει τη συνάντηση και να διασφαλίσετε ότι η συνάντηση θα διεξαχθεί στην ώρα της και ότι ακολουθείται η ημερήσια διάταξη.
- Συμβουλές για καλές διαδικτυακές συναντήσεις:
 - Φροντίστε να είναι σύντομη (με μέγιστη διάρκεια μίας ώρας).
 - Αναθέστε σε κάποιον τη διαχείριση του τεχνικού σκέλους, π.χ. τη διευθέτηση των επιμέρους ομάδων (break out groups) και την είσοδο των ατόμων στη συνάντηση.
 - Φροντίστε οι παρουσιάσεις να είναι σύντομες και στείλτε τους υλικό για να το διαβάσουν εκ των προτέρων, εάν οι πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιηθούν είναι πολλές.
 - Χρησιμοποιήστε ξεχωριστές αίθουσες για συζητήσεις σε ζεύγη ή μικρότερες ομάδες, έτσι ώστε όλοι να έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν.
 - Πειραματιστείτε με διαδραστικά αρχεία powerpoint ή Google jamboard έτσι ώστε τα άτομα να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν μια εικονική αναζήτηση ιδεών.
- Περισσότεροι πόροι είναι διαθέσιμοι στο <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/running-good-meetings/> [running good meetings](https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/running-good-meetings/)³⁰ (διεξαγωγή καλών συναντήσεων).

3. Πληροφορίες για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ομάδες

- Δεν είναι εύκολη υπόθεση, ακόμα και όταν η ομάδα έχει τον ίδιο στόχο. Εφαρμόστε μια ανοικτή διαδικασία λήψης αποφάσεων που εξισορροπεί τη λήψη αποφάσεων βάσει συναίνεσης με μικρότερες αποφάσεις που λαμβάνονται από τα άτομα που ηγούνται ειδικότερων πτυχών της εκστρατείας σας.

29 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/group-culture/>

30 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/running-good-meetings/>

- Λήψη αποφάσεων βάσει συναίνεσης υπάρχει όταν μια απόφαση λαμβάνεται μόνο όταν την κάνουν δεκτή όλα τα άτομα στην ομάδα. Βοηθά τις ομάδες να μοιράζονται την εξουσία, να αναπτύσσουν μια ισχυρή κοινότητα και να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις συνυπολογίζοντας τις απόψεις όλων.
- Λήψη αποφάσεων βάσει πλειοψηφίας υπάρχει όταν μια απόφαση λαμβάνεται εάν η πλειοψηφία της ομάδας συμφωνεί με αυτή. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμο όταν ορισμένα ζητήματα είναι ιδιαίτερα πολωτικά και αμφιλεγόμενα. Αν και είναι σημαντικό να προσπαθήσουμε να βρούμε κοινό έδαφος, εάν μερικά άτομα με ισχυρές απόψεις εμποδίζουν την ομάδα να προχωρήσει στις ενέργειές της, τότε η λήψη απόφασης βάσει πλειοψηφίας είναι ο σωστός τρόπος δράσης.
- Είναι σημαντικό το άτομο που συντονίζει τη συζήτηση να αφουγκράζεται ενεργά όσα λένε όλοι και να προσπαθεί να διασφαλίσει ότι οι απόψεις τους αντανακλώνται στις αποφάσεις. Να θυμάστε ότι μερικές φορές θα είναι εύκολο να φτάσετε σε συμφωνία. Άλλες φορές ίσως χρειαστεί να διερευνήσετε ξανά το ζήτημα και να υποβάλετε νέες προτάσεις προτού μπορέσετε να συμφωνήσετε.
- Για να μπορέσετε να λάβετε αποφάσεις μαζί, είναι απαραίτητο να υπάρχει εμπιστοσύνη. Τα καλά νέα είναι ότι εάν έχετε ήδη κατορθώσει να δημιουργήσετε ισχυρές σχέσεις αναπτύσσοντας μια θετική κουλτούρα ομάδας και πείθοντας όλους να επενδύσουν σε ένα ισχυρό κοινό όραμα, θα έχετε καλλιεργήσει ήδη την εμπιστοσύνη όταν έρθει η ώρα της λήψης αποφάσεων.
- Περισσότεροι πόροι είναι διαθέσιμοι στο [decision making in groups](https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/decision-making-in-groups/)³¹ (διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο ομάδων).

4. Στο τέλος των εισερχόμενων πληροφοριών, βεβαιωθείτε ότι θα τις συνδέσετε με την ευημερία των ατόμων και των ομάδων καθώς η αρνητική κουλτούρα της ομάδας μπορεί να δημιουργήσει απογοήτευση, άγχος και έλλειψη υπομονής.

6ο βήμα. (15') Απολογισμός

Οι ακτιβιστές και οι κοινωνικοί φορείς των αλλαγών συνήθως καταλήγουν να εργάζονται υπερβολικά. Μια μελέτη διαπίστωσε ότι το 10-50% των συνδικαλιστικών ακτιβιστών και των ακτιβιστών για την ειρήνη έχουν βιώσει εξάντληση και έως 87% των ακτιβιστών για την ειρήνη εγκατέλειψαν τον ακτιβισμό εντός έξι ετών από τότε που άρχισαν να δραστηριοποιούνται. Για να σιγουρευτείτε ότι δεν θα εξαντληθείτε ή να διασφαλίσετε ότι η ομάδα σας δεν αισθάνεται πνιγμένη από τις εργασίες που έχει αναλάβει, είναι σημαντικό να ασκείτε την πρακτική της αυτοφροντίδας και της συλλογικής φροντίδας.

Χρησιμοποιήστε μερικές από αυτές τις ιδέες για να αναπτύξετε το δικό σας πρόγραμμα αυτοφροντίδας:

- Περιορίστε τις ώρες ακτιβισμού και βάλτε στο αθόρυβο όλα τα κανάλια επικοινωνίας εκτός αυτών των ωρών.
- Αφιερώστε μία ολόκληρη ώρα στο διάλειμμα για μεσημεριανό γεύμα και μην βιάζεστε να τελειώσετε το μεσημεριανό σας ενώ παράλληλα εργάζεστε.

31 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/decision-making-in-groups/>

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

- Σκεφτείτε ρεαλιστικά όσον αφορά τον αριθμό των εργασιών που μπορείτε να αναλάβετε.
- Αφιερώστε χρόνο σε άλλες δραστηριότητες που απολαμβάνετε και μπορούν να σας προσφέρουν εκτόνωση και χαλάρωση (σπορ, παρέα με φίλους).

Χρησιμοποιήστε μερικές από αυτές τις ιδέες για να αναπτύξετε το συλλογικό πρόγραμμα φροντίδας της ομάδας σας:

- Ενημερωθείτε για τυχόν ευαίσθητα ζητήματα ή θέματα που μπορεί να χρήζουν προειδοποίησης.
- Ενημερωθείτε για τυχόν σημαντικά ζητήματα που διαδραματίζονται στην προσωπική ζωή των συναδέλφων σας, τα οποία μπορεί να απαιτούν την προσοχή σας ή να επηρεάζουν τη ζωή ή την εργασία τους.
- Σεβαστείτε την ανάγκη αποσύνδεσης των συναδέλφων σας από τα διαδικτυακά κανάλια επικοινωνίας.
- Μάθετε να λέτε «όχι» και παροτρύνετε τους άλλους να επισημαίνουν παράλογες προσδοκίες και χρονοδιαγράμματα.
- Κοινοποιείτε με σαφήνεια τυχόν ανειπίλυτα ζητήματα που υπάρχουν σε σχέση με ένα μέλος της ομάδας.
- Περιορίστε τα κανάλια επικοινωνίας για την εργασία. Μην χρησιμοποιείτε το chat στο Facebook και στο Whatsapp για επαγγελματικές συζητήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη.
- Αφιερώνετε 10 λεπτά στην αρχή μιας κλήσης για να ενημερώνεστε σχετικά με το τι συμβαίνει στη ζωή του μέλους της ομάδας με το οποίο συνομιλείτε.

N

O

T

E

S

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Προετοιμασία και υλικά

Ακολουθούν μερικοί επιπρόσθετοι πόροι που μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμοι και μπορείτε να αποφασίσετε εάν θα θέλατε να τους μοιραστείτε με την ομάδα ή να τους δώσετε ως υλικό ανάγνωσης στο πλαίσιο εργασίας για το σπίτι.

- Self care and collective care³² (Αυτοφροντίδα και συλλογική φροντίδα)
- Integrate what you have learned into your activism³³ (Ενσωματώστε στην ακτιβιστική δράση σας όσα έχετε μάθει)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτριες

Σε αυτό το σημείο θα έχετε γνωρίσει καλύτερα την ομάδα σας και θα μπορείτε να προβλέψετε τον απαιτούμενο χρόνο για συζήτηση/ομαδική εργασία. Προσαρμόστε ελεύθερα τον χρόνο ανάλογα με τις ανάγκες.

32 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/self-care-and-collective-care/>

33 <https://www.youthforum.org/activism-inside-out/integrating-what-you-learned-into-your-activism>

N

O

T

E

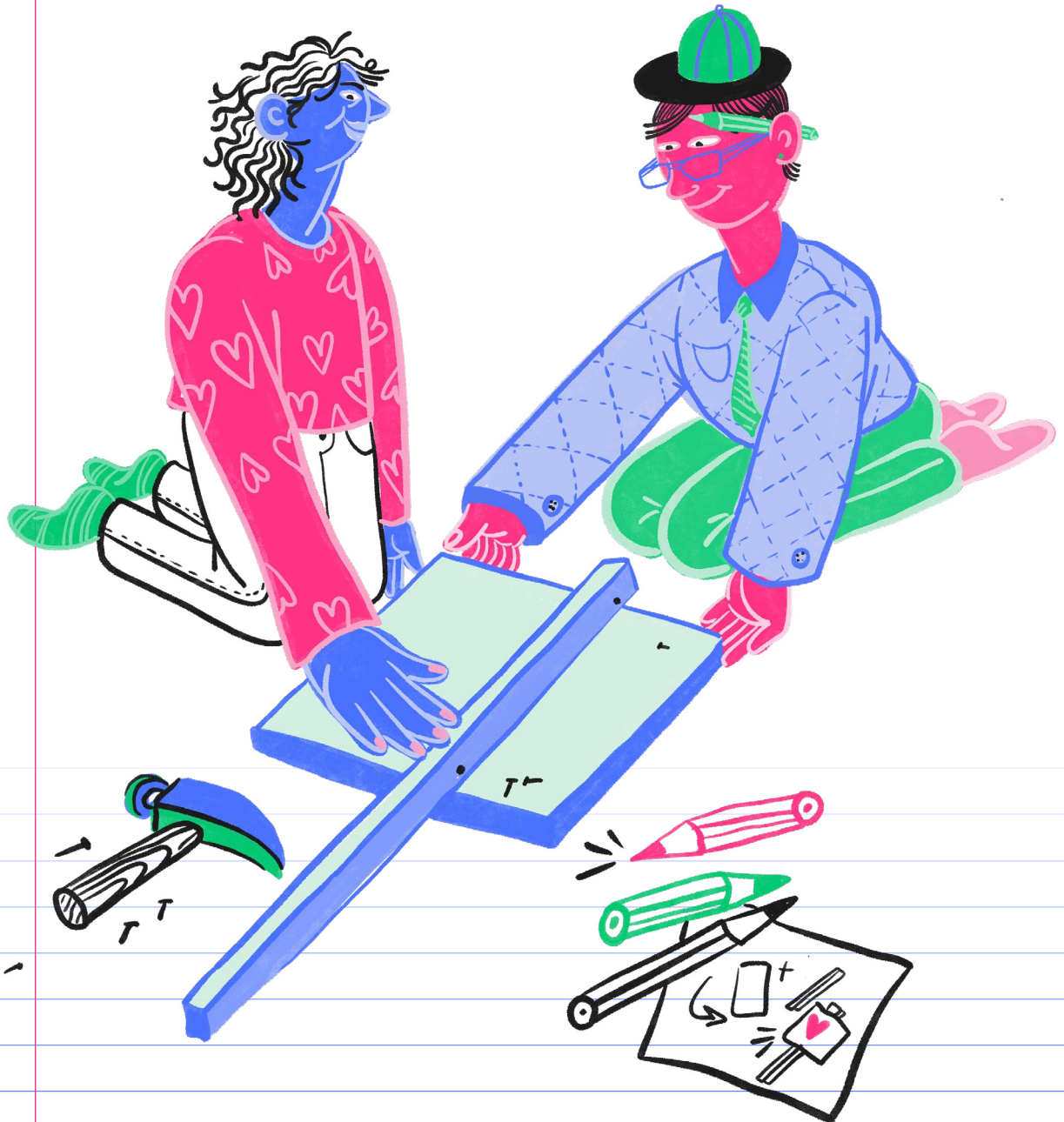
S

LVL UP!

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

5η συνεδρία Μάθετε πώς να σχεδιάσετε την εκστρατεία σας

Τα πρώτα βήματα

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Παροχή βασικών γνώσεων σχετικά με τη διεξαγωγή εκστρατειών.
- Εκμάθηση μέσω πρακτικής εξάσκησης: ανάλυση των υφιστάμενων εκστρατειών.
- Ανάπτυξη ιδεών για μελλοντικές εκστρατείες.
- Εκμάθηση διαφορετικών τακτικών διεξαγωγής εκστρατειών.

Περιγραφή

Η ανάπτυξη μιας στρατηγικής για την επίτευξη της επιθυμητής αλλαγής δεν είναι πάντα εύκολη. Για να γίνει κατανοητό πώς μπορούμε να επιτύχουμε τους στόχους μας, καλό είναι να γνωρίζουμε τι υπάρχει ήδη, τι έχει επιτυχία και τι όχι και σε ποιον απευθυνόμαστε, ώστε να μπορούμε να γνωστοποιήσουμε τα ζητήματα που μας ενδιαφέρουν πραγματικά στους ανθρώπους που έχουν τη δύναμη να τα αλλάξουν.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (30') Ανάλυση υφιστάμενων εκστρατειών

Τα άτομα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα εργάζονται σε μικρές ομάδες. Σε κάθε ομάδα ανατίθεται μια εκστρατεία. Κάθε ομάδα πρέπει να σκεφτεί τα εξής:

- Πώς ξεκίνησε αυτή η εκστρατεία.
- Ποιο πρόβλημα προσπαθεί να επιλύσει η εκστρατεία.
- Ποιο είναι το κεντρικό ζήτημα.
- Ποια είναι τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Ποιος είναι ο συγκεκριμένος στόχος της εκστρατείας.
- Ποιες τακτικές χρησιμοποιούνται.
- Ποιο είναι το βασικό μήνυμά τους και πώς το κοινοποιούν.
- Ποιοι ρόλοι είναι απαραίτητοι για την υλοποίηση της εκστρατείας.

Καλέστε τους συμμετέχοντες να κάνουν έρευνα και να ελέγξουν τι μπορούν να βρουν σχετικά με την εκστρατεία και όχι μόνο στην επίσημη σελίδα.

N

O

T

E

S

Μερικά παραδείγματα εκστρατειών είναι:

- Ban unpaid internships³⁴ (Απαγορεύστε την αμισθί πρακτική άσκηση)
- Fridays for future³⁵ (Παρασκευές για το μέλλον)
- Free periods³⁶ (Δωρεάν περίοδοι)
- Black lives matter³⁷ (Οι ζωές των μαύρων έχουν σημασία)

3ο βήμα. (25') Παρουσίαση της ανάλυσης εκστρατείας από κάθε ομάδα

- Έως 4-5 λεπτά το ανώτερο ανά ομάδα.
- Αφήστε χρόνο για ερωτήσεις και σχόλια.

4ο βήμα. (20') Ιδέες για μελλοντικές εκστρατείες

Ζητήστε από τα άτομα που συμμετέχουν να ανατρέξουν σε όσα έχουν σημειώσει για το ζήτημά τους στο βήμα 3.4 της δεύτερης συνεδρίας και ζητήστε τους να τα μελετήσουν άλλη μια φορά και να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβή στη διατύπωσή τους. Επεξεργαστείτε τα ζητήματα και την αλλαγή.

5ο βήμα. (20') Τακτικές για τη διεξαγωγή εκστρατειών

- Δώστε τον κατάλογο με τις τακτικές εκστρατειών (campaign tactics³⁸) (π.χ. αποκεντρωμένη μαζική δράση, απεργίες, πολιτικές εκστρατείες κ.λπ.) στα άτομα που συμμετέχουν σε έντυπη μορφή ή ως προβολή σε προτζέκτορα/παρουσίαση power point και ζητήστε τους να τις διαβάσουν εν συντομία. Στη συνέχεια, ρωτήστε εάν υπάρχουν κάποιες τακτικές που δεν γνωρίζουν καθόλου, ώστε να τις διευκρινίσετε.
- Ανατρέξτε σε διάφορα προβλήματα από το προηγούμενο βήμα και ρωτήστε τα άτομα που συμμετέχουν ποια τακτική θα χρησιμοποιήσουν για το συγκεκριμένο πρόβλημα και γιατί. Αυτή η άσκηση μπορεί να διεξαχθεί σε μικρές ομάδες, για να διασφαλιστεί η καλύτερη διαδραστικότητα, ιδιαίτερα εάν η ομάδα είναι μεγαλύτερη.

6ο βήμα. (15') Απολογισμός

- Ρωτήστε τους συμμετέχοντες ποια είναι η τακτική που είναι πιθανότερο να εξασφαλίσει τη συμμετοχή τους.
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τρία πράγματα, κάτι που τους άρεσε, κάτι που δεν τους άρεσε και κάτι που θα βελτίωναν στη συνεδρία.

34 <https://www.youthforum.org/collective-complaint-on-unpaid-internships>

35 <https://fridaysforfuture.org/>

36 <https://www.freeperiods.org/>

37 <https://blacklivesmatter.com/>

38 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-4/campaign-tactics-pros-and-cons-of-each-where-they-fit-in-a-strategy/>

- Ζητήστε τους να τα γράψουν σε ένα χαρτάκι τύπου post-it ή στον πίνακα και να αναλύσουν την ανατροφοδότηση με σχόλια. Εάν είναι δυνατό, αλλάξτε μερικά μέρη στις ακόλουθες συνεδρίες, έτσι ώστε να προσαρμοστούν στις μαθησιακές τους ανάγκες.

Προετοιμασία και υλικά

Για αυτή τη συνεδρία θα χρειαστείτε χαρτάκια τύπου post-it και έναν πίνακα (πραγματικό ή εικονικό), γράψτε ή εκτυπώστε τις ερωτήσεις εκ των προτέρων και εκτυπώστε την τακτική.

Υπάρχουν πολλές σπουδαίες εργαλειοθήκες που εξηγούν ποιος εργάζεται στον τομέα της υποστήριξης σκοπών και της διεξαγωγής εκστρατειών και σε περίπτωση που χρειαστείτε περισσότερες πληροφορίες, σας προτείνουμε να διαβάσετε το ακόλουθο υλικό:

- [Setting a campaign objective](#)³⁹ (Θέτοντας τον στόχο της εκστρατείας)
- [UNICEF Advocacy toolkit](#)⁴⁰ (Εργαλειοθήκη υποστήριξης σκοπών της UNICEF)
- [YFJ - Advocacy Handbook](#)⁴¹ (Εγχειρίδιο υποστήριξης σκοπών YFJ)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτές

Για παραδείγματα εκστρατειών μπορείτε να επιλέξετε διαφορετικά παραδείγματα που ανταποκρίνονται περισσότερο στην τοπική πραγματικότητα.

39 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/setting-a-campaign-objective/>

40 <https://www.unicef.org.uk/wp-content/uploads/2019/03/Youth-Advocacy-Toolkit.pdf>

41 <https://www.youthforum.org/files/220201-Advocacy-Toolkit.pdf>

6η συνεδρία

Ανάληψη δράσης, Μέρος 1: Δημιουργία εκστρατείας

Πώς γίνεται

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Προσδιορισμός κινδύνων κατά τη διεξαγωγή της εκστρατείας.
- Προετοιμασία για κάποιους κινδύνους κατά τη διεξαγωγή της εκστρατείας.
- Μετάβαση από την αρχική ιδέα σε μια ολόκληρη εκστρατεία (από το «γιατί» στο «πώς»).

Περιγραφή

Ποια είναι η εκστρατεία σας; Έχετε βρει πλέον τον σκοπό σας, αλλά αν θέλετε να κάνετε κάτι για αυτόν, θα πρέπει να καταστρώσετε μια εκστρατεία. Είτε ξεκινήσετε κάτι οι ίδιοι είτε συνεργαστείτε με άλλα άτομα, θα πρέπει να μάθετε πώς να επιτυγχάνετε τον επιθυμητό αντίκτυπο μαθαίνοντας μέσω της πράξης αλλά και της αποτυχίας. Αυτό είναι απολύτως αποδεκτό. Μάθετε ποια εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων μεθόδων συμμετοχής στα κοινά. Πώς θα προγραμματίσετε αυτές τις δραστηριότητες; Τι πρέπει να εξετάσετε; Ποιες μέθοδοι έχουν καλύτερο αποτέλεσμα σε κάθε κατάσταση; Εδώ θα διερευνήσουμε αυτές τις πρακτικές πτυχές.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (20') Πληροφορίες: Παγίδες και διαχείριση κινδύνων

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν ο καθένας ξεχωριστά και αθόρυβα σε ένα κομμάτι χαρτί μερικούς κινδύνους και παγίδες που φαντάζονται ότι μπορεί να εμφανιστούν κατά την προετοιμασία και τη διεξαγωγή μιας εκστρατείας. Στη συνέχεια, ζητήστε να τους παρουσιάσουν και σιγουρευτείτε ότι τους σημειώνετε και τους συγκεντρώνετε κατά τη διάρκεια της παρουσίασης. Στο τέλος, ψηφίστε τους κινδύνους που προκαλούν τον μεγαλύτερο φόβο και είναι πιθανότερο να συμβούν. Εάν ο αριθμός των ατόμων που συμμετέχουν είναι μικρός, μπορείτε να τους ζητήσετε να επισημάνουν τους κινδύνους που ψηφίζουν με έναν μαρκαδόρο. Εάν έχετε μια μεγάλη ομάδα ή διαδικτυακούς συμμετέχοντες, μπορείτε να ψηφίσετε με ανάταση του χεριού. Στο τέλος, συζητήστε για τους κινδύνους τους οποίους φοβούνται περισσότερο και είναι πιθανότερο να συμβούν.

N

O

T

E

S

3ο βήμα. (45') Η εκστρατεία μου

Χρησιμοποιήστε το φύλλο εργασίας «Η εκστρατεία μου» της ενότητας επιπρόσθετα υλικά (additional materials⁴²). Ιδανικά θα πρέπει να το συμπληρώσουν ο καθένας ξεχωριστά, αλλά αν είναι δυνατό μπορούν να χωριστούν και σε μικρές ομάδες με παρόμοιους στόχους, ώστε να μπορούν να αλληλοϋποστηριχθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Υπενθυμίστε τους τι έχουν ήδη κάνει και τι ακολουθεί. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αρχίσουν να σκέφτονται μια ολόκληρη εκστρατεία σε σχέση με τον σκοπό τους και να προσπαθήσουν να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Θα υπάρξει χρόνος να το επιμεληθούν αργότερα.

4ο βήμα. (30') Κοινοποίηση

Μερικοί συμμετέχοντες θα κοινοποιήσουν (εάν υπάρχει χρόνος) τα φύλλα εργασίας τους. Ζητήστε από μερικούς συμμετέχοντες να κοινοποιήσουν τη δουλειά τους και ενθαρρύνετε τη διεξαγωγή συζήτησης και την ανταλλαγή ιδεών. Εάν οι συμμετέχοντες εργάστηκαν μαζί, είναι επίσης αποδεκτό να κάνουν την παρουσίαση σε ομάδες. Στόχος είναι οι συμμετέχοντες να μοιραστούν και να συζητήσουν όσο το δυνατόν περισσότερες διαφορετικές ιδέες στον χρόνο που έχετε, ώστε να αποκτήσουν μερικές ακόμα ιδέες ή να λάβουν ανατροφοδότηση με σχόλια για να βελτιώσουν τις δικές τους ιδέες.

5ο βήμα. (15') Απολογισμός

- Όπως περιγράφεται στις «Γενικές πληροφορίες» στην ενότητα «Απολογισμός».

Προετοιμασία και υλικά

Πέρα από το φύλλο εργασίας με τίτλο «Η εκστρατεία μου» και τα συνήθη υλικά που αναφέρονται στις γενικές πληροφορίες, δεν χρειάζεστε κάτι ιδιαίτερο. Μπορείτε να αποκτήσετε περαιτέρω γνώσεις στους συνδέσμους που αναφέρονται πιο κάτω. Οι τελευταίοι δύο σύνδεσμοι είναι ειδικότερου περιεχομένου αλλά πραγματικά χρήσιμοι, εάν δεν είστε εξοικειωμένοι με το θέμα της πρώτης άσκησης.

- [Strategy stepping stones](#)⁴³ (Βασικά βήματα στρατηγικής)
- [Campaign tactics](#)⁴⁴ (Τακτικές εκστρατείας)
- [Campaign strategy](#)⁴⁵ (Στρατηγική εκστρατείας)

42 <https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmlslhbhF7SEf>

43 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/strategy-stepping-stones/>

44 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-4/campaign-tactics-pros-and-cons-of-each-where-they-fit-in-a-strategy/>

45 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/campaign-strategy/>

- Types of risks⁴⁶ (Είδη κινδύνων) (αναφέρεται μόνο στην υποστήριξη ενός σκοπού, μην γενικεύετε)
- Risks in advocacy - useful⁴⁷ (Κίνδυνοι σε σχέση με την υποστήριξη ενός σκοπού - χρήσιμο) (αναφέρεται μόνο στην υποστήριξη σκοπού, μην γενικεύετε)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτές

Αξίζει τον κόπο να αναφερθεί ότι όλα αυτά απαιτούν χρόνο και ότι θα πρέπει να αφιερώσουμε χρόνο να σκεφτούμε και να στοχαστούμε προτού ενεργήσουμε. Με όλες αυτές τις κρίσεις που αντιμετωπίζουμε, συχνά έχουμε την τάση να ενεργούμε άμεσα χωρίς να σκεφτόμαστε προσεκτικά τις ενέργειές μας. Είναι σημαντικό να ελαττώνουμε αυτή την πίεση εξαρχής και να ενεργούμε με ψυχραιμία.

Εργασία για το σπίτι

Σημειώστε τις καταστάσεις που προκαλούν τον μεγαλύτερο φόβο και είναι πιθανότερο να συμβούν από το 2ο Βήμα σε μια Φόρμα Google (Google Form⁴⁸) και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν και να σημειώσουν μερικές λύσεις σε σχέση με αυτές. Με αυτόν τον τρόπο, όλα τα άτομα που συμμετέχουν λαμβάνουν τις απαντήσεις των υπολοίπων και δημιουργείται μια σπουδαία βάση γνώσεων μεταξύ ομοτίμων.

46 <https://www.careemergencytoolkit.org/topics-issues/2-advocacy/8-criteria-for-deciding-to-engage-in-advocacy/8-2-assessing-risks-of-advocacy/>

47 <https://www.share4rare.org/library/share4rare-toolkit-patient-advocacy/risks-advocacy>

48 <https://www.google.com/forms/about/>

7η συνεδρία Ανάληψη δράσης, Μέρος 2: Δημιουργία δικτύων

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Με ποιους γίνεται

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι της συνεδρίας

- Κατάρτιση λίστας με πιθανούς υποστηρικτές και συνεργάτες.
- Σύνταξη κειμένου/κειμένων για την προσέλκυση ατόμων/άντληση υποστήριξης
- Κατάρτιση οργανογράμματος της εκστρατείας σας.

Περιγραφή

Γνωρίζετε τι υπάρχει εκεί έξω. Ωστόσο, είναι σημαντικό να δημιουργήσετε τον δικό σας μοναδικό τρόπο ενασχόλησης με το ζήτημα για το οποίο θέλετε να πραγματοποιήσετε μια εκστρατεία υποστήριξης. Πρέπει να αναπτύξετε το δικό σας δίκτυο εμπειρογνομών, συναδέλφων και οργανώσεων. Σε αυτή τη συνεδρία, θα καταλάβουμε πώς θα βρείτε άλλους που θα συμμετάσχουν στον αγώνα σας, πώς θα συγκεντρώσετε υποστήριξη και πώς θα οργανώσετε τον εαυτό σας και τους άλλους.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (50') Αναζήτηση άλλων ατόμων που θα συμμετάσχουν στον αγώνα σας

2.1 (10') Ποιους χρειάζεστε/ θέλετε;

Συμμετέχοντες στην ομάδα που επέλεξαν να εργαστούν σε ένα παρόμοιο ζήτημα για την εκστρατεία τους και ανταλλάσσουν ιδέες σχετικά με το είδος των ατόμων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να τους στηρίξουν ή να συμμετάσχουν στον αγώνα τους και τον τρόπο με τον οποίο θα συνεισέφεραν στην εκστρατεία τους.

N

O

T

E

S

2.2 (40') Πώς θα μιλήσετε/θα τους πείσετε; (ίδιες ομάδες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν προηγουμένως και έως τον απολογισμό)

Εξετάστε την άσκηση που κάνατε στο τέλος του δεύτερου βήματος της τρίτης συνεδρίας. Τώρα που μάθαμε ένα-δυο πράγματα στην πορεία, ήρθε η ώρα να τα εξετάσουμε προσεκτικά και να τα βελτιώσουμε.

Αναρωτηθείτε τι ωθεί τους πιθανούς υποστηρικτές ή συναδέλφους να σας στηρίξουν στον σκοπό σας (θυμηθείτε τον «χάρτη αξιών» και το «ξεκινήστε με το 'γιατί'») και συνδυάστε τα για να συντάξετε ένα σύντομο κείμενο που θα τους τραβήξει την προσοχή και θα τους καλέσει να στηρίξουν τον σκοπό σας. Κάντε το για κάθε ομάδα στόχο εάν έχετε χρόνο. Μην ξεχάσετε να προσθέσετε μια έκκληση για ανάληψη δράσης και να αναφέρετε έναν πραγματικά εύκολο τρόπο με τον οποίο μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί τους ([Google Form](https://www.google.com/forms/about/)⁴⁹, τηλέφωνο, ώρες γραφείου, να αφήσουν τη διεύθυνση email τους, ώστε να μπορέσετε να επικοινωνήσετε μαζί τους).

Η έκκληση για ανάληψη δράσης έχει σχεδιαστεί για να πυροδοτεί άμεση ανταπόκριση ή να ενθαρρύνει μια άμεση πώληση. Η έκκληση για ανάληψη δράσης αναφέρεται συχνά στη χρήση λέξεων ή φράσεων που μπορούν να ενσωματωθούν σε σενάρια πωλήσεων, διαφημιστικά μηνύματα ή ιστοσελίδες που ωθούν το κοινό να ενεργήσει με ένα συγκεκριμένο τρόπο. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε μια έκκληση για ανάληψη δράσης που είναι όσο το δυνατόν απλούστερη. Μην γράψετε απλώς «μιλήστε μας» σε ένα φυλλάδιο που θα τους αναγκάσει να αναζητήσουν κάπου τα στοιχεία επικοινωνίας σας. Αντιθέτως, μπορείτε να γράψετε «Καλέστε μας σε αυτόν τον αριθμό από 9 π.μ. έως 6 μ.μ. και ρωτήστε μας πότε μπορούμε να συναντηθούμε για να γνωριστούμε και να δούμε ποιες είναι οι προοπτικές συνεργασίας μας».

Αφιερώστε μερικά λεπτά στο μέσο της συνεδρίας για να ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να μιλήσουν μεταξύ τους και να συζητήσουν τις λύσεις τους, εάν δεν βοηθούν ήδη ο ένας τον άλλο κατά αυτόν τον τρόπο.

3ο βήμα. (30') Οργανωθείτε και αναπτύξτε σχέσεις

Ατομικά ή σε ομάδες στις οποίες θα εργαστείτε μετά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, φτιάξτε ένα οργανόγραμμα των ατόμων που χρειάζεστε προκειμένου η ιδέα σας να έχει επιτυχία. Συμπεριλάβετε τους με σειρά προτεραιότητας (π.χ. ποιος πρέπει να εμπλακεί πρώτος;). Γράψτε με ποιον τρόπο ο καθένας από αυτούς μπορεί να συνεισφέρει στην εκστρατεία σας. Μπορείτε να το κάνετε σε δύο ή τρία διαφορετικά μέρη που αντιπροσωπεύουν την πρόοδο της ομάδας σας σταδιακά. Ίσως στην αρχή χρειαστείτε μόνο δυο φίλους σας, αλλά για ένα συγκεκριμένο στόχο στη συνέχεια ίσως χρειαστείτε άλλους πέντε. Αποφασίστε σχετικά με το είδος των ατόμων (τι θα πρέπει να - μπορούν να - κάνουν) και τον αριθμό των ατόμων που χρειάζεστε.

Αφιερώστε μερικά λεπτά στο μέσο της συνεδρίας, για να ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να μιλήσουν μεταξύ τους και να συζητήσουν τις λύσεις τους, εάν δεν βοηθούν ήδη ο ένας τον άλλο κατά αυτόν τον τρόπο.

49 <https://www.google.com/forms/about/>

4ο βήμα. (15') Απολογισμός

- Όπως περιγράφεται στις «Γενικές πληροφορίες» στην ενότητα «Απολογισμός».

Προετοιμασία και υλικά

Πέρα από τα συνηθισμένα, δεν χρειάζεστε ειδικά υλικά. Ωστόσο, θα προτείναμε να δημιουργήσετε ίσως ένα μεγαλύτερο παράδειγμα ή να το κάνετε με τον δικό σας τρόπο με κομμάτια από το κείμενο που είναι σημαντικά για εσάς (με έντονη γραμματοσειρά στην τρίτη συνεδρία, βήμα 3.5 + έκκληση για ανάληψη δράσης) και το οργανόγραμμα.

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτήριες

Αυτή η συνεδρία βασίζεται κατά κάποιον τρόπο στην τρίτη συνεδρία και θα πρέπει να εκτελεστεί είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες, εάν εργάζονται στην ίδια ιδέα/στο ίδιο έργο. Στην αρχή μπορείτε, εάν το κρίνετε απαραίτητο, να αναφερθείτε στο κείμενο της Tammy Day⁵⁰.

Ιδέα: Εάν έχετε χρόνο για μια εργασία στο σπίτι, μπορείτε να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν ένα φυλλάδιο ή μια ανάρτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με το μήνυμα που ετοίμασαν (μπορούν να χρησιμοποιήσουν το Canva, το PowerPoint ή άλλο εργαλείο). Επίσης, πρόκειται για κάτι χειροπιαστό που θα τους δώσει κίνητρο να συνεχίσουν.

Ιδέα: εάν έχετε χρόνο ή ως εργασία για το σπίτι, μπορείτε να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν περαιτέρω το οργανόγραμμά τους. Ξεκινήστε μια λίστα με εργασίες που πιστεύετε ότι πρέπει να γίνουν και για κάθε εργασία γράψτε: Ποιος είναι υπεύθυνος/η (αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να κάνουν την εργασία, αλλά ότι πρέπει να βεβαιωθούν πως η εργασία έγινε), τι πρέπει να επιτευχθεί, έως πότε πρέπει να ολοκληρωθεί. Εάν οι εργασίες αυτές είναι σύνθετες, ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να τις «σπάσουν» σε απλούστερες επιμέρους εργασίες, έτσι ώστε να είναι ευκολότερο να δουν τη γενική εικόνα και να την ακολουθήσουν.

50 <https://www.nebcommfound.org/news/build-your-social-capital-and-build-your-community/>

8η συνεδρία

Ανάληψη δράσης, Μέρος 3: Πώς να κάνετε το μήνυμά σας να ακουστεί και να αποκτήσετε συμμάχους

Ακτιβισμός και διπλωματία

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Κατανόηση της διαφοράς μεταξύ ακτιβισμού, διπλωματίας και υποστήριξης ενός σκοπού.
- Προσδιορισμός των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων του ακτιβισμού έναντι της διπλωματίας και της υποστήριξης ενός σκοπού.
- Προσδιορισμός των παγίδων της πόλωσης.

Περιγραφή

Σχεδιάσατε την εκστρατεία σας. Ετοιμάσατε το μήνυμά σας. Ξέρετε με ποιον τρόπο θέλετε να έχετε αντίκτυπο. Ωστόσο, πώς μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την επικοινωνία σας για την ανάπτυξη υποστήριξης από διαφορετικά ακροατήρια; Πώς θα πλαισιώσετε την επικοινωνία σας, πώς θα βρείτε τη φωνή σας; Το να ξεχωρίσετε από τις άλλες εκστρατείες, να κάνετε τη φωνή σας να ακουστεί μέσα σε όλο αυτόν τον θόρυβο δεν είναι εύκολο: πρέπει να καταλάβουμε πώς θα ακουστόμε και θα μεταδώσουμε το μήνυμά μας. Πρέπει να καταλάβουμε πώς θα εκφράσουμε όσα έχουμε να πούμε και πώς θα διατηρήσουμε την εστίαση στον σκοπό μας. Πρέπει να ακουστόμε, αλλά ταυτόχρονα να ενώσουμε, όχι να διχάσουμε τους ανθρώπους.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (35') Ακτιβισμός έναντι διπλωματίας και υποστήριξης

2.1 (10') Εισαγωγή

Η διαφορά γίνεται κατανοητή στη σπουδαία περιγραφή της [Olivia Flavel](#)⁵¹ από το Αμερικανικό Ινστιτούτο Διπλωματίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

«Ως ακτιβιστής ορίζεται το 'άτομο που πιστεύει σθεναρά στην πολιτική ή κοινωνική αλλαγή και συμμετέχει σε δραστηριότητες όπως δημόσιες διαμαρτυρίες στην προσπάθειά του να επιφέρει αυτή την αλλαγή.' Ως νεαρό άτομο, το να είσαι ακτιβιστής είναι συχνά λιγότερο απαι-

51 <https://usidhr.org/activism-vs-advocacy/>

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 20 ωρών

την απόφαση να μπεις στον κόσμο της υποστήριξης ενός σκοπού. Για ποιον λόγο; Η υποστήριξη ενός σκοπού παρουσιάζεται συχνά ως μια πολύ πιο εκλεπτυσμένη πρακτική σε σχέση με τον ακτιβισμό και, κατά κάποια έννοια, αυτό είναι αλήθεια. Υποστηρικτής ενός σκοπού είναι το άτομο που 'υποστηρίζει ή προτείνει δημόσια μια ιδέα, εξέλιξη ή τρόπο ενέργειας.' Ως εκ τούτου, ως υποστηρικτική ενός σκοπού νοείται το άτομο που αφουγκράζεται, το άτομο με εξειδικευμένες γνώσεις, ενώ οι ακτιβιστές είναι τα άτομα που κάνουν θόρυβο. Διαμαρτυρίες, πορείες, γεγονότα που προκαλούν αντίκτυπο και κάνουν τον κόσμο να ακούσει είτε το θέλει είτε όχι.

Οι υποστηρικτές ενός σκοπού είναι εκείνοι που εργάζονται «μέσα στο σύστημα» όπως αναφέρθηκε, εκείνοι που συνεργάζονται με πολιτικούς και προσπαθούν να επιλύσουν τα προβλήματα με τρόπο που καλεί τον κόσμο να εμπλακεί με πιο μετριοπαθή τρόπο. Όπως το θέτει εύγλωττα η Eva Lewis:

'Το να είσαι ακτιβιστής σημαίνει να μιλάς. Το να είσαι υποστηρικτής ενός σκοπού σημαίνει να ακούς.'

Υποστήριξη ενός σκοπού σημαίνει ότι το να πείσεις τους άλλους ότι ο σκοπός σου αξίζει τον κόπο έγκειται συχνά στο να αφουγκράζεσαι τις σκέψεις τους, να τους μεταφέρεις τις δικές σου και να επιλύετε τις διαφωνίες με φιλικό τρόπο».

2.2 (15') Διαφορές και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του ακτιβισμού και της διπλωματίας (υποστήριξης σκοπού)

Ετοιμάστε δύο πίνακες flipchart (ή έναν πραγματικό ή διαδικτυακό λευκό πίνακα) σε οριζόντια διάταξη. Έναν πίνακα για τον ακτιβισμό και έναν πίνακα για τη διπλωματία και την υποστήριξη σκοπού. Κάθε πίνακας χωρίζεται σε δύο στήλες: πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Εάν έχετε ομάδες, μπορείτε να τους ζητήσετε να συζητήσουν πρώτα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα αυτών των προσεγγίσεων μεταξύ τους. Εάν όχι, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν ομάδες των δύο ή των τριών ατόμων (ή τυχαίες αίθουσες συζητήσεων στο διαδίκτυο) με τους γείτονές τους για να συζητήσουν. Στη συνέχεια ζητήστε από όλους να συγκεντρωθούν για να αναφέρουν τις σκέψεις τους σχετικά με αυτό το θέμα και να τις σημειώσουν.

2.3 (10') Πληροφορίες: Πόλωση

Εναπόκειται σε εσάς να αποφασίσετε πώς θα δώσετε τις χρήσιμες πληροφορίες αυτής της συνεδρίας. Ωστόσο, σας προτείνουμε δύο επιλογές που μπορεί να βρείτε χρήσιμες.

- Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και δώστε σε καθεμία από αυτές μία από τις πιο κάτω πληροφορίες, ίσως μια δήλωση. Στη συνέχεια θα τη συζητήσουν για ένα, δυο λεπτά και περιγράψουν με δικά τους λόγια την πόλωση. Επειδή αυτό είναι δυσκολότερο να γίνει στο διαδίκτυο, μπορείτε να στραφείτε στη δεύτερη επιλογή.
- Εξηγήστε το όπως θα κάνατε σε μια διάλεξη, αλλά προετοιμάστε τα βασικά μέρη σε κομμάτια χαρτί, έτσι ώστε να μπορείτε να τα αποκαλύπτετε ενώ μιλάτε.
 - Τι είναι πόλωση; Βαθύς κοινωνικός διχασμός μεταξύ δύο ή περισσότερων (ιδεολογικά) διαφορετικών ομάδων που μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε μίσος. Με άλλα λόγια, η απουσία υγιούς και σύνθετου διαλόγου.

N

O

T

E

S

- Παραδείγματος χάριν, θα μπορούσε να υποστηρίξει κάποιος, γιατί αυτό να αποτελεί πρόβλημα για το κλίμα; Το Youth Climate Movement που ξεκίνησε η Γκρέτα Τούμπεργκ και το Extinction Rebellion συνέβαλαν σίγουρα στην προώθηση της δράσης για το κλίμα σε περίοπτη θέση στην πολιτική ατζέντα. Ωστόσο, προκάλεσαν επίσης αυξημένη πόλωση στις κοινωνίες μας λόγω της αυξημένης προβολής στα μέσα ενημέρωσης. Γιατί, λοιπόν, αυτό αποτελεί πρόβλημα για το κλίμα; Η κρίση που προκαλεί η κλιματική αλλαγή είναι ένα πολυσύνθετο ζήτημα. Αυτό οφείλεται όχι μόνο στην πολύπλοκη φύση του κλιματικού μας συστήματος, αλλά και στους πολύπλοκους παράγοντες που συμβάλλουν σε αυτή. Για αυτόν τον λόγο χρειαζόμαστε έναν σύνθετο διάλογο που θα συγκεντρώσει άτομα από διαφορετικό περιβάλλον, με διαφορετικές αντιλήψεις και ιδέες. Δυστυχώς, οι χώροι για να συμβεί αυτό είναι πολύ περιορισμένοι και συρρικνώνονται, ενώ οι πρωτοβουλίες για το κλίμα αυτές καθαυτές είναι πολύ ομοιογενείς. Αποτελούνται κατά κύριο λόγο από μορφωμένους νέους πόλεων της Δύσης και αφήνουν εκτός μεγάλα τμήματα της κοινωνίας, όπως τους νέους των επαρχιών στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Ως εκ τούτου, απουσιάζει ο σύνθετος διάλογος για την αντιμετώπιση ενός ζητήματος τόσο πολύπλοκου όσο η κρίση που προκαλεί η κλιματική αλλαγή.

3ο βήμα. (20') Μιλήστε για την πόλωση

Χωρίστε τα άτομα που συμμετέχουν σε μικρές ομάδες. Κάθε άτομο έχει 2-3 λεπτά για να μοιραστεί τι καταλαβαίνει όταν σκέφτεται την πόλωση και τις ιδεολογικές φούσκες. Ρωτήστε αν πιστεύουν ότι η κοινωνία έχει γίνει πιο πολωμένη και εάν ναι, να σκεφτούν περιστατικά πόλωσης στους κύκλους των φίλων τους ή σε οργανώσεις. Ρωτήστε ποια είναι η αντίδρασή τους σε καταστάσεις στις οποίες η συζήτηση χαρακτηρίζεται από υψηλή πόλωση. Ποιες είναι οι επιπτώσεις της πόλωσης σε προσωπικό, διαπροσωπικό και κοινωνικό επίπεδο; Μπορείτε να κοινοποιήσετε το παρακάτω διάγραμμα για έμπνευση εάν πιστεύετε ότι ταιριάζει.

Δεν είναι συζήτηση, οι συμμετέχοντες πρέπει να επιτρέψουν σε ένα άτομο να μιλήσει και να ακούσουν. Δεν υπάρχει σωστό ή λάθος. Οι συμμετέχοντες μπορούν απλώς να αφήσουν τις σκέψεις τους να τους οδηγήσουν εκεί που θέλουν να πάνε.

Αφού κάθε συμμετέχων έχει μοιραστεί τις σκέψεις του, μπορεί να ακολουθήσει (χωρίς, ωστόσο, να είναι απαραίτητο) ομαδική συζήτηση.

4ο βήμα. (20') Στοχασμός

Μόλις οι συμμετέχοντες επιστρέψουν στην κυρίως αίθουσα (εάν συμμετέχουν διαδικτυακά) ή ολοκληρώσουν, τότε μερικά άτομα μπορούν να μοιραστούν τις σκέψεις τους. Δεν υπάρχει κανόνας σχετικά με το πώς πρέπει να γίνει αυτή η παρουσίαση, δεν υπάρχει σωστό ή λάθος. Θα διαπιστώσουμε τι πιστεύουμε ότι είναι η πόλωση και οι ιδεολογικές φούσκες, πώς επηρεάζουν εμάς και τη συμπεριφορά μας και ποιες είναι οι υποθέσεις που κάνουμε. Μπορείτε να το κάνετε σε κύκλο αν μπορείτε, αλλά και η ομιλία στις ήδη σχηματισμένες ομάδες μπορεί να είναι εξίσου αποτελεσματική.

N

O

T

E

S

**ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ****ΤΙ;**

Περιορισμένη ικανότητα αντι-συμβατικής σκέψης, μετακίνησης πέρα από τα συνήθη μοντέλα και τις συνήθεις σκέψεις και συμπεριφορές. Ως εκ τούτου, έλλειψη προσωπικής εξέλιξης

**ΣΕ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ****ΤΙ;**

Αδυναμία δημιουργίας σχέσεων, κοινωνικός διχασμός και μίσος.

ΓΙΑΤΙ;

Έλλειψη διαλόγου και έκθεσης σε αποκλίνουσες ιδεολογίες, διαρκής εικόνα του κόσμου μέσα από παρωπίδες (εμείς εναντίον αυτών), στερεοτυπική αντίληψη και διακρίσεις έναντι των εξωομάδων.

**ΠΟΛΩΣΗ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ****ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ****ΤΙ;**

Αδυναμία συλλογικής διατύπωσης λογικών σκέψεων, απόκτησης μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας για την πραγματικότητα και εύρεσης λύσεων απέναντι στις κοινωνικές προκλήσεις, όπως η κλιματική κρίση.

ΓΙΑΤΙ;

Οι ιδεολογικές φούσκες και η έλλειψη διαλόγου επιταχύνονται από τις τεχνολογικές εξελίξεις, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

5ο βήμα. (20') Επικοινωνήστε με άτομα με τα οποία δεν συμφωνείτε: Ναι, και...

Σε ομάδες των 5-7 ατόμων, θα ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να συμμετάσχουν σε μια άσκηση για να δημιουργήσουν και να εργαστούν μαζί αντί να εναντιωθούν ο ένας στις ιδέες του άλλου χωρίς να τις εξετάσουν. Θα ακολουθήσουν δύο γύροι για να αναδειχθεί η διαφορά μεταξύ της εναντίωσης και της συνεργασίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες. Ο συμμετέχων θα παίρνει τον λόγο με βάση την αλφαβητική σειρά του μικρού του ονόματος.

Ένας συμμετέχων θα ξεκινήσει λέγοντας «Για να αντιμετωπιστεί η κρίση που προκαλεί η κλιματική αλλαγή, πιστεύω ότι πρέπει...». Ο επόμενος συμμετέχων θα απαντήσει «Όχι, δεν θέλω να το κάνω αυτό. Πιστεύω ότι πρέπει...». Ο γύρος θα ολοκληρωθεί αφού μιλήσουν όλοι οι συμμετέχοντες.

Ένας συμμετέχων θα ξεκινήσει λέγοντας «Για να αντιμετωπιστεί η κρίση που προκαλεί η κλιματική αλλαγή, πιστεύω ότι πρέπει...». Ο επόμενος συμμετέχων θα απαντήσει «Ναι, πιστεύω επίσης ότι πρέπει...». Έτσι, οι συμμετέχοντες θα οδηγήσουν την ιδέα του προηγούμενου συμμετέχοντος ένα βήμα πιο πέρα. Δεν είναι ανάγκη να επαναλάβετε όλες τις ιδέες που προαναφέρθηκαν αλλά να βασιστείτε πάνω σε αυτές.

Όταν όλοι τελειώσουν, συγκεντρωθείτε και σκεφτείτε σχετικά με την εμπειρία. Ρωτήστε τους πώς ένιωσαν. Παρατήρησαν κάτι ενδιαφέρον; Ποιο είναι το συμπέρασμά τους;

6ο βήμα. (15') Απολογισμός

- Όπως περιγράφεται στις «Γενικές πληροφορίες» στην ενότητα «Απολογισμός».

N

O

T

E

S

Προετοιμασία και υλικά

Σε αυτή τη συνεδρία δεν θα χρειαστούμε ειδικά υλικά. Πίνακες flipchart, χαρτάκια τύπου post-it, χαρτί, μαρκαδόρους ή το αντίστοιχο διαδικτυακό εργαλείο. Στην εισαγωγή μπορείτε να διαβάσετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαφορά μεταξύ ακτιβισμού και υποστήριξης ενός σκοπού από την [Olivia Flavell](https://www.usidhr.org/activism-vs-advocacy/)⁵² του Αμερικανικού Ινστιτούτου Διπλωματίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και σχετικά με το [spectrum of support](https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/spectrum-of-support/)⁵³ (φάσμα υποστήριξης) που μπορείτε να συμπεριλάβετε στην ατζέντα σας εάν θεωρείτε ότι ταιριάζουν.

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτές

- Αυτή η συνεδρία είναι αρκετά πλούσια σε περιεχόμενο. Αλλάξτε ελεύθερα τη διάταξή της ή προγραμματίστε την εκ νέου. Παρόλο που η κοινοποίηση σκέψεων είναι σημαντική, ακόμα πιο σημαντικό ίσως είναι να έχουν αρκετό χρόνο να σκεφτούν την τακτική και τη διατύπωση σχετικά με το πώς θα επικοινωνήσουν με άτομα με τα οποία δεν μοιράζονται τις ίδιες απόψεις.
- Μπορείτε να εφαρμόσετε πολλαπλές προσεγγίσεις σε αυτό το σκέλος. Χρησιμοποιήστε αυτή που σας ταιριάζει. Μπορείτε να αναλάβετε ανά ζεύγη να παίξετε τον ρόλο του «δικηγόρου του διαβόλου», όπου ένας συμμετέχων προσπαθεί να βρει μια λύση για να αλλάξει τη γνώμη του άλλου ατόμου, και το άλλο άτομο προσπαθεί να βρει εμπόδια, δικαιολογίες ή και ψέματα για να υπονομεύσει την αξιοπιστία του πρώτου ατόμου. Μπορείτε να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να αναζητήσουν ιδέες σχετικά με πιθανά εμπόδια και λύσεις ή ακόμα και να κάνουν έρευνα σχετικά με τους δικούς τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων. Δεν θα υπάρχει χρόνος για όλους, οπότε θα πρέπει να αποφασίσετε τι θα χρησιμοποιήσετε και τι θα αναθέσετε ίσως ως εργασία για το σπίτι. Εάν ο στόχος σας είναι να δώσετε κίνητρο στα άτομα που συμμετέχουν, ώστε να αρχίσουν να εφαρμόζουν πράγματι την εκστρατεία τους, αυτός είναι ένας εξαιρετικός τρόπος να το κάνετε. Όσο βαθύτερα μπορέσουν να εντρυφήσουν σε αυτές τις ασκήσεις και όσο περισσότερα εμπόδια ξεπεράσουν, τόσο ευκολότερο θα είναι για αυτούς να αποκτήσουν εικόνα σχετικά με το πώς θα προχωρήσουν στα επόμενα βήματα και να νιώσουν ότι έχουν τη δύναμη να επιτύχουν αυτόν τον σκοπό όταν παραστεί ανάγκη στο μέλλον.

52 <https://www.usidhr.org/activism-vs-advocacy/>

53 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/spectrum-of-support/>

9η συνεδρία

Ανάληψη δράσης, Μέρος 4: Διαχείριση της εκστρατείας

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Συστήματα υποστήριξης ζωής

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Ενημέρωση για τις πρακτικές πτυχές της διαχείρισης εκστρατειών.
- Ενημέρωση για την παρακολούθηση και αξιολόγηση και πώς να τις ενσωματώσετε επιτυχώς στην εκστρατεία σας.

Περιγραφή

Πρέπει να δώσετε περαιτέρω ώθηση στην εκστρατεία σας και αφού την ξεκινήσετε θα πρέπει να τη διατηρήσετε ζωντανή. Μάθετε πώς να διαχειρίζεστε μια εκστρατεία, από τη χρηματοδότηση έως τη διοργάνωση, τη διαχείριση και την υλικοτεχνική υποστήριξη. Πίσω από μια εκστρατεία υπάρχουν πολλοί παράγοντες που την καθιστούν δυνατή. Πρέπει να κατανοήσουμε όλες τις δραστηριότητες πάνω στις οποίες αναπτύσσεται μια εκστρατεία.

N

O

T

E

S

51

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (35') Ακτιβισμός στο παρασκήνιο

- Παρουσιάστε στους συμμετέχοντες διάφορα πεδία εργασιών που πρέπει να εξετάσουν όταν σκέφτονται τις εκστρατείες:
 - Σχεδιασμός εργασιών.
 - Συγκρότηση και διαχείριση της ομάδας (περιγράψτε τους διαφορετικούς ρόλους που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στην εκστρατεία/άτομα με ιδιαίτερα ταλέντα).
 - Επικοινωνία (εξωτερική και εσωτερική).
 - Υλικοτεχνική υποστήριξη.
 - Προϋπολογισμός/Συγκέντρωση κεφαλαίων.
 - Ζητήστε υποστήριξη/δικτύωση (φίλοι και οικογένεια).
- Σε μικρές ομάδες, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να επιλέξουν δύο θέματα από τη λίστα και να συζητήσουν μαζί στην ομάδα τι σημαίνει το εν λόγω θέμα, πώς συνδέεται με τον ακτιβισμό, ποιες είναι οι συγκεκριμένες εργασίες/επιτεύγματα/ορόσημα στο πλαίσιο κάθε θέματος που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ενθαρρύνετε τους να σκεφτούν σχετικά με τις εκστρατείες που ανέπτυξαν στην 6η, 7η και 8η συνεδρία.
- Ζητήστε τους να καταγράψουν τις απαντήσεις στον πίνακα flipchart για να είναι ορατές στους άλλους ή σε έναν εικονικό πίνακα.

3ο βήμα. (40') Παρουσίαση της ομαδικής εργασίας: Ερωτήσεις & Απαντήσεις

Κάθε ομάδα πρέπει να παρουσιάσει την εργασία της, να ζητήσει από τους άλλους να παρακολουθήσουν με προσοχή και στο τέλος να προσθέσουν αυτό που νομίζουν ότι έλειπε σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα. Ενθαρρύνετε τους να κάνουν ερωτήσεις εάν κάτι δεν είναι ξεκάθαρο κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των άλλων ατόμων. Εάν χρειαστεί, διευκρινίστε τις πτυχές κάθε θέματος, ώστε κανείς να μην φύγει μπερδεμένος. Αφήστε χρόνο για ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να είναι πολύ σημαντική για πολλούς συμμετέχοντες εάν δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία.

4ο βήμα. (20') Θεωρητικές πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση είναι αμφότερες διαδικασίες που έχουν στόχο τη μέτρηση πτυχών των ενεργειών σας βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων προκειμένου να βελτιώσετε, να αλλάξετε ή να προσαρμόσετε αυτό που κάνετε. Συνδέονται στενά, αλλά αναφέρονται σε συγκεκριμένα μέρη της δράσης σας.

N

O

T

E

S

Τι είναι η παρακολούθηση;

Παρακολούθηση είναι η συνήθης συγκέντρωση και ανάλυση πληροφοριών για την παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με καθορισμένα σχέδια και ο έλεγχος της συμμόρφωσης με θεσπισμένα κριτήρια. Συμβάλλει στην αναγνώριση τάσεων και μοτίβων, την αναπροσαρμογή στρατηγικών και τη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων για τη διαχείριση του έργου/προγράμματος. Η παρακολούθηση είναι μια συνεχής διαδικασία διάφορων αξιολογήσεων.

Τι είναι η αξιολόγηση;

Οι αξιολογήσεις συνεπάγονται τον προσδιορισμό των επιπτώσεων των ενεργειών, τον στοχασμό πάνω σε αυτές και τη διατύπωση κρίσης σχετικά με την αξία τους. Οι διαπιστώσεις τους επιτρέπουν στους διαχειριστές έργων/προγραμμάτων, τους δικαιούχους, τους συνεργάτες, τους δωρητές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη των έργων/προγραμμάτων να μάθουν από την εμπειρία και να βελτιώσουν μελλοντικές παρεμβάσεις. Η αξιολόγηση μπορεί να διεξαχθεί ανά πάσα στιγμή.

Παρακολούθηση και αξιολόγηση – γιατί είναι σημαντικές:

Ένα σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης που λειτουργεί καλά αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα της καλής διαχείρισης έργων/προγραμμάτων και της απόδοσης ευθυνών. Με την έγκαιρη και αξιόπιστη παρακολούθηση και αξιολόγηση παρέχονται πληροφορίες για:

- Την υποστήριξη της εφαρμογής έργων/προγραμμάτων με ακριβείς, βασισμένες σε στοιχεία αναφορές που ενημερώνουν τους υπεύθυνους διοίκησης και λήψης αποφάσεων για την καθοδήγηση και βελτίωση των επιδόσεων των έργων/προγραμμάτων.
- Τη συμβολή στη μάθηση εντός του οργανισμού και την κοινοποίηση γνώσεων μέσω του στοχασμού και της κοινοποίησης εμπειριών και διδαγμάτων, ώστε να μπορέσουμε να επωφεληθούμε πλήρως από το τι πράττουμε και πώς το πράττουμε.
- Τη διατήρηση της απόδοσης ευθυνών και τη συμμόρφωση αποδεικνύοντας εάν το έργο μας εκτελέστηκε ή όχι όπως συμφωνήθηκε και σύμφωνα με θεσπισμένα κριτήρια και τυχόν άλλες απαιτήσεις των δωρητών.
- Την ανατροφοδότηση των ενδιαφερόμενων μερών με σχόλια, ιδιαίτερα των δικαιούχων, για την παροχή πληροφοριών και αντιλήψεων σχετικά με την εργασία μας, προβάλλοντας την αποδοχή της κριτικής και την προθυμία για βιωματική μάθηση και προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες ανάγκες.
- Την προαγωγή του έργου μας και την πανηγυρισμό μας γι' αυτό, μέσω της προβολής των επιτευγμάτων μας, της ανύψωσης του ηθικού μας και της συμβολής στην κινητοποίηση πόρων.

Σύγκριση παρακολούθησης και αξιολόγησης

Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ της παρακολούθησης και της αξιολόγησης είναι το χρονικό τους πλαίσιο και το πεδίο εστίασης των εκτιμήσεων. Η παρακολούθηση είναι διαρκής και τείνει να εστιάζει στο τι συμβαίνει. Οι αξιολογήσεις, από την άλλη, διεξάγονται σε συγκεκριμένα χρονικά σημεία για να εκτιμήσουν πόσο καλά συνέβη κάτι και ποιες ήταν οι επιπτώσεις του. Η παρακολούθηση δεδομένων χρησιμοποιείται συνήθως από τους διαχειριστές για τη συνεχή

N

O

T

E

S

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

εφαρμογή των έργων/προγραμμάτων, την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων, των προϋπολογισμών, τη συμμόρφωση με τις διαδικασίες κ.λπ. Οι αξιολογήσεις μπορούν επίσης να επικαιροποιούν την εφαρμογή (π.χ. αξιολόγηση στο μέσο της περιόδου), αλλά είναι λιγότερο συχνές και εξετάζουν μεγαλύτερες αλλαγές (αποτελέσματα) που απαιτούν μεγαλύτερη μεθοδολογική αυστηρότητα στην ανάλυση, όπως ο αντίκτυπος και η συνάφεια μιας παρέμβασης.

Κατά την αναγνώριση των διαφορών τους, είναι επίσης σημαντικό να θυμόμαστε ότι τόσο η παρακολούθηση όσο και η αξιολόγηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένες. Η παρακολούθηση παρέχει συνήθως δεδομένα για αξιολόγηση, ενώ στοιχεία της αξιολόγησης (εκτίμησης) λαμβάνουν χώρα κατά την παρακολούθηση. Παραδείγματος χάριν, η παρακολούθηση μπορεί να μας πει ότι εκπαιδεύτηκαν 200 συντονιστές στην κοινότητα (τι συνέβη), αλλά μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τεστ μετά την εκπαίδευση (εκτιμήσεις) σχετικά με το πόσο καλά εκπαιδεύτηκαν. Η αξιολόγηση μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτές τις πληροφορίες της παρακολούθησης για να εκτιμήσει οποιαδήποτε επίπτωση είχε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε σχέση με τον συνολικό στόχο ή την αλλαγή που επιχειρήσε να φέρει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, π.χ. αύξηση της χρήσης προφυλακτικών, και εάν αυτό είχε σχέση με τη μείωση της μετάδοσης του ιού HIV.

Μέθοδοι παρακολούθησης και αξιολόγησης

- 1η μέθοδος: Ερωτηματολόγια και έρευνες
- 2η μέθοδος: Ομάδες εστίασης
- 3η μέθοδος: Δυνατά σημεία, αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές
- 4η μέθοδος: Όνειρα που γίνονται πραγματικότητα ή οράματα
- 5η μέθοδος: Θέατρο και παιχνίδια ρόλων
- 6η μέθοδος: (Σχεδιασμός) Χαρτογράφηση
- 7η μέθοδος: Τροχός παρακολούθησης και αξιολόγησης (ή «ιστός της αράχνης»)

N

O

T

E

S

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Τι είναι οι δείκτες;

Οι δείκτες είναι ένας οδηγός μέτρησης των αποτελεσμάτων που χρησιμοποιούνται για να αξιολογήσουν την εξέλιξη του έργου/της δραστηριότητας. Οι δείκτες παρέχουν στοιχεία σχετικά με το εάν συνέβη ένα σχεδιασμένο αποτέλεσμα και μετρούν τις αλλαγές στις δραστηριότητες του έργου. Μπορεί να είναι ποσοτικοί (αριθμός, ποσοστό επί τοις εκατό, λόγος) και ποιοτικοί (γεγονότα, γνώσεις).

- Οι ποσοτικοί δείκτες μετρούν την ποσότητα ή την αξία των διαθέσιμων πληροφοριών ή πόρων. Έχουν αριθμητική τιμή και μετρούν τη ποσότητα, όπως: αριθμός ανδρών και γυναικών στη λήψη αποφάσεων, επίπεδο ετήσιου εισοδήματος ανά φύλο. Ως εκ τούτου, η «ποσότητα» αντικατοπτρίζει μια αριθμητική συνθήκη όπως τον αριθμό των φοιτητών, διδασκόντων, εγκαταστάσεων ή εγχειριδίων.
- Οι ποιοτικοί δείκτες αντικατοπτρίζουν τον αντίκτυπο, στις περισσότερες περιπτώσεις την κρίση, τις απόψεις, τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές των ανθρώπων σε σχέση με μια δεδομένη κατάσταση ή θέμα. Σκοπός τους είναι να μετρήσουν την «ποιότητα» των εισερχόμενων πληροφοριών, της διαδικασίας και του αποτελέσματος του προγράμματος. Ο όρος «ποιότητα» μπορεί να σημαίνει διαφορετικά πράγματα ανάλογα με τα συμφραζόμενα. Παραδείγματος χάριν, την αίσθηση της ευημερίας, την εφαρμογή των πληροφοριών ή των γνώσεων, τον βαθμό ειλικρίνειας, την ποιότητα της συμμετοχής, τη φύση του διαλόγου, το επίπεδο αντίληψης.

N

O

T

E

S

Σχέδιο παρακολούθησης και αξιολόγησης

Το σχέδιο παρακολούθησης και αξιολόγησης είναι ένα έγγραφο που συμβάλλει στην παρακολούθηση και εκτίμηση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια μιας εκστρατείας. Είναι ένα ζωντανό έγγραφο στο οποίο θα πρέπει να ανατρέχουμε και το οποίο θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά.

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

5ο βήμα. (15') Απολογισμός

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν ποια θα μπορούσε να είναι η μεγαλύτερη πρόκληση κατά τη διαχείριση της εκστρατείας.

Προετοιμασία και υλικά

Εάν θέλετε να διαβάσετε περισσότερα σχετικά με επιπλέον πόρους παρακολούθησης και αξιολόγησης, ρίξτε μια ματιά σε αυτή τη λίστα:

- [YFJ - Advocacy Handbook](#)⁵⁴ (Εγχειρίδιο υποστήριξης σκοπού YFJ)
- [Tools for project planning in community development](#)⁵⁵ (Εργαλεία σχεδιασμού έργων στην ανάπτυξη της κοινότητας)

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτήριες

Διατηρήστε τη διαδικασία απλή και εύκολη για τους συμμετέχοντες, προσπαθήστε να χρησιμοποιείτε απλές λέξεις και εξηγήσεις. Οι παραπάνω πληροφορίες προορίζονται για εσάς και ίσως πρέπει να διαβάσετε περισσότερο υλικό. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να καταλάβουν τα βασικά.

54 <https://www.youthforum.org/files/220201-Advocacy-Toolkit.pdf>

55 <https://www.thegrassrootscollective.org/monitoring-evaluation-nonprofit>

N

O

T

E

S

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

10η συνεδρία Τι ακολουθεί; Προετοιμασία για τα επόμενα βήματα

(Επόμενα βήματα)

Διάρκεια: 120 λεπτά

Στόχοι

- Σύνοψη των βασικών διδαγμάτων του εκπαιδευτικού προγράμματος.
- Σχεδιασμός των επόμενων βημάτων και εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν στην πράξη.
- Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος και διεξαγωγή αυτοαξιολόγησης βάσει των γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Περιγραφή

Πρέπει να διατηρήσετε την πίεση σε υψηλά επίπεδα, να κρατήσετε ζωντανή την εκστρατεία, να εξελιχθείτε, να ωριμάσετε και να αναπτυχθείτε. Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό τι φέρνει αποτέλεσμα, τότε πρέπει να γίνουν αλλαγές, τότε πρέπει να αντιδράμε και τότε να στοχεύουμε. Δεν μπορούμε να κουβαλήσουμε την εκστρατεία στις πλάτες μας. Αναζητήστε τρόπους με τους οποίους θα μπορέσει να αναπτυχθεί η εκστρατεία σας, θα εμπνεύσει άλλα άτομα και θα προωθήσει την αλλαγή σήμερα και στο μέλλον. Η τελευταία αυτή συνεδρία θα δημιουργήσει επίσης την ευκαιρία να ανατρέξουμε στη μάθηση, να καταλάβουμε πώς εξελίχθηκε και πώς μπορεί να εφαρμοστεί στο μέλλον.

Μεθοδολογία βήμα-βήμα

1ο βήμα. (10') Εισαγωγή, έλεγχος και καταγραφή προσέλευσης

2ο βήμα. (10') Σύνοψη του συνολικού εκπαιδευτικού προγράμματος - κύρια επιτεύγματα και μαθήματα

Προετοιμάστε τη σύνοψη του συνολικού εκπαιδευτικού προγράμματος και υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες τον βασικό στόχο και τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Κάθε συμμετέχων ατομικά πρέπει να αφιερώνει χρόνο για να στοχαστεί σχετικά με τα βασικά διδάγματα κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος, να τα γράψει σε ένα χαρτάκι τύπου post-it και να τα κολλήσει στον λευκό πίνακα (ή στον εικονικό πίνακα, εάν η διαδικασία είναι διαδικτυακή). Αφού όλοι ολοκληρώσουν τη διαδικασία ατομικού στοχασμού, ο εκπαιδευτής/η εκπαιδευτρια πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχουν αλληλοκαλυπτόμενα πεδία και να συνοψίσει τη συνολική εκπαιδευτική ροή με τα βασικά επιτεύγματά της.

N

O

T

E

S

3ο βήμα. (20') Σχεδιάστε τα επόμενα βήματά σας

3.1 (10') Ατομική εργασία

Σε χαρτάκια τύπου post-it γράψτε ποια θα μπορούσαν να είναι τα επόμενα τρία βήματα για να εφαρμόσετε τι έχετε μάθει κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος και να κρατήσετε την εκστρατεία σας ζωντανή.

3.2 (10') Ομαδική παρουσίαση

Καλέστε τους συμμετέχοντες να μιλήσουν για τα επόμενα βήματά τους. Δεν είναι υποχρεωτικό να μιλήσουν όλοι, μόνο εθελοντές που είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις σκέψεις τους και να δώσουν κίνητρο στους άλλους.

4ο βήμα. (25') Τι γνωρίζετε για τον ακτιβισμό;

- Έντυπο αυτοαξιολόγησης (μέρος 2)
- Το καλύτερο θα ήταν να μεταφράσετε τις ερωτήσεις στη γλώσσα του εκπαιδευτικού προγράμματος και να χρησιμοποιήσετε ένα Google Form⁵⁶ (ή παρόμοιο μέσο), για να συγκεντρώσετε τις απαντήσεις, να μπορείτε να το συγκρίνετε με την τελική αυτοαξιολόγηση στη 10η συνεδρία και να καταγράψετε τις απαντήσεις ψηφιακά.

Ερωτήσεις για την αυτοαξιολόγηση

Αξιολογήστε την απάντησή σας σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου το 1 είναι το χειρότερο και το 5 είναι το καλύτερο.

- Είμαι εξοικειωμένος/η με τον ακτιβισμό.
- Είμαι ενεργό μέλος της κοινότητας.
- Γνωρίζω ποιες είναι οι αξίες μου και ποια θέματα είναι σημαντικά για εμένα.
- Ξέρω τι είναι τα «ενδιαφερόμενα μέρη» και μπορώ να τα χαρτογραφήσω στην κοινότητά μου.
- Μπορώ να φροντίσω τις ανάγκες μου και τις ανάγκες της ομάδας με την οποία συνεργάζομαι.
- Γνωρίζω τις διάφορες τακτικές για τη διεξαγωγή εκστρατειών.
- Γνωρίζω ότι η δημιουργία εκστρατείας απαιτεί χρόνο.
- Αναγνωρίζω ένα καλό μήνυμα που θα μου δώσει κίνητρο για δράση.
- Είμαι εξοικειωμένος/η με τον όρο «πόλωση».
- Κατά τη διαχείριση των εκστρατειών, γνωρίζω ότι τα άτομα μπορούν να έχουν διαφορετικούς ρόλους.
- Έχω κίνητρο να αλλάξω κάτι στην κοινότητά μου.
- Η έννοια του ακτιβισμού είναι ξεκάθαρη για εμένα.
- Μπορώ να αναπτύξω εκστρατείες μαζί με άλλους υποστηρικτές.

56 <https://www.google.com/forms/about/>

5ο βήμα. (20) Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος

Η αξιολόγηση μπορεί να διεξαχθεί γραπτά ή προφορικά και θα πρέπει να εξετάσει τα σημαντικότερα μέρη όπως τη μάθηση, την ποιότητα του περιεχομένου, τη δυναμική των ομάδων, την επικοινωνία κ.λπ.

Επιλέξτε μεταξύ διαφορετικών δυνατοτήτων για να αξιολογήσετε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και σιγουρευτείτε ότι θα έχει γίνει καταγραφή σε περίπτωση που χρειαστεί να γράψετε μια αναφορά σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Γραπτή αξιολόγηση

Προετοιμάστε μια φόρμα ή ένα χαρτί πίνακα flip chart και γράψτε διάφορες ερωτήσεις στις οποίες θα θέλατε απαντήσεις:

- Ποιες ασκήσεις ή συνεδρίες σας άρεσαν ιδιαίτερα ή θα παραλείπατε και γιατί;
- Πόσο πιθανό είναι να εφαρμόσετε όσα μάθατε στην καθημερινότητά σας;
- Τι συγκεκριμένα θα εφαρμόσετε στην καθημερινότητά σας;
- Πώς σας φάνηκε η δυναμική των ομάδων;
- Ποια ήταν τα τρία βασικά διδάγματα που αποκομίσατε από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;
- Τι σας φάνηκε λιγότερο χρήσιμο;
- Πώς ήταν η προετοιμασία και η επικοινωνία σε σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;

Βαρόμετρο γνώμης

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ίδιες ερωτήσεις ή να προσθέσετε καινούριες και να σημειώσετε τα συν και τα πλην σε δύο χαρτιά, να τοποθετήσετε τα χαρτιά στην απέναντι γωνία της αίθουσας και να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να τοποθετηθούν σε μια φανταστική γραμμή μεταξύ των + και των - ανάλογα με την απάντησή τους. Πλησιέστερα στο + εάν είναι απόλυτα ικανοποιημένοι, στη μέση εάν βρίσκονται κάπου ενδιάμεσα και πλησιέστερα στο - εάν είναι δυσαρεστημένοι. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες σε διαφορετικές θέσεις να σχολιάσουν τη θέση τους. Είναι αποδεκτό εάν κάποιος δεν θέλει να μιλήσει.

6ο βήμα. (20') ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ - Εισαγωγή στο σύστημα «φιλαράκια»

Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν επιθυμούν να συμμετάσχουν στο σύστημα «φιλαράκια» (buddy system). Μόλις αρχίσουν να ακολουθούν τα τρία επόμενα βήματά τους στη σταθερή ιδέα (εκστρατεία) που θα ήθελαν να εφαρμόσουν, μπορούν να πάνε για έναν καφέ ή τσάι με τον φίλο ή τη φίλη τους, για να παρουσιάσουν την ιδέα και να λάβουν μια ειλικρινή ανατροφοδότηση με σχόλια και φρέσκες ιδέες.

Το Δίκτυο Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

7ο βήμα. (15') Κλείσιμο και σύνοψη

Αυτό το σημείο είναι κατάλληλο για ένα σύντομο ενθαρρυντικό κλείσιμο του εκπαιδευτικού προγράμματος όπου θα πρέπει να υπενθυμίσετε στους συμμετέχοντες να πιστεύουν στην αλλαγή και να είναι ενεργά μέλη της κοινότητάς τους.

- Υπενθυμίστε τους τι έγινε κατά τη διάρκεια των δέκα συνεδριών.
- Ζητήστε τους να πουν/να πληκτρολογήσουν μια λέξη σχετικά με το πώς νιώθουν για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- Παρακινήστε τους να αναλάβουν δράση/να συμμετάσχουν σε κάποια υφιστάμενη εκστρατεία.

Προετοιμασία και υλικά

Για αυτή τη συνεδρία, χρειαζόμαστε χαρτάκια τύπου post-it και έναν λευκό πίνακα ή έναν εικονικό πίνακα σε περίπτωση διαδικτυακής συνεδρίας.

Συμβουλή για εκπαιδευτές/εκπαιδευτήριες

Δεν χρειάζεται να γίνει εισαγωγή στα συστήματα «φιλαράκια», θα πρέπει να χρησιμεύσουν μόνο ως μοχλός υποστήριξης των συναδέλφων, εάν ενδείκνυται.

N

O

T

E

S

Το Δίκτυο
Ακτιβιστών

Εκπαιδευτικό
πρόγραμμα 20
ωρών

Σαρώστε για
να δείτε όλο το
πρόσθετο υλικό

Ακολουθήστε αυτόν τον σύνδεσμο για να αποκτήσετε πρόσβαση σε όλο το πρόσθετο υλικό
<https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>

